

veto

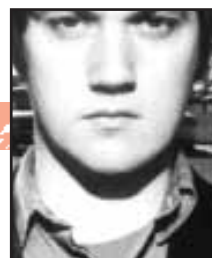
Schrik voor de prik

p. 4

**Voedselveiligheid deel
3: Pesticiden**

p. 5

**Bescheiden Muis in 't
Stuc**

p. 9

BEPERKING VAN DE INSTROOM IN EKONOMISCHE, JURIDISCHE EN FISKALE BEROEPEN

Beroepsfederaties aan de macht

In 1999 lag een ontwerp-Koninklijk Besluit van het Instituut der Accountants (IDAC) klaar, bedoeld om de wildgroei binnen de economische, fiscale en juridische beroepen te beperken. Het gaat om een reeks formele maatregelen die de instroom tot het beroep accountant en belastingkonsulent moeten beperken. Aangezien het Koninklijk Besluit (KB) voor december 2000 gestemd moet zijn, wordt in november 2000 achter de schermen een spoedoperatie tot invoering in gang gezet. Tot het Vlaams Verbond Katholiek Hoger Onderwijs (VVKHO) lucht krijgt van de zaak en samen met de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) aan de alarmbel trekt.

Het Koninklijk Besluit (KB) dat op stapel staat omvat geen numerus fixus. Er staat dus geen formele rem op het aantal mensen dat toegang krijgt tot het beroep. De reguleringen die het voorstel vooropstellen, zijn echter zo streng dat er wel degelijk sprake is van beperking.

BALIE

De idee om binnen de economische, fiscale en juridische beroepen een dergelijke beperking door te voeren, bestaat reeds sinds de jaren '70. In 1985 stelde de overheid — als antwoord op de jarenlange wildgroei — een eerste formele regulering op: de invoering van een nomenklatuur voor boekhoudkundige beroepen. In de periode 1985-1990 was een overgangsregel van kracht die stelde dat de toekenning van een bepaalde titel niet enkel op basis van een diploma, maar ook op basis van minimum vijf jaar ervaring moest gebeuren.

Het KB van 20 april 1990 maakte een einde aan deze overgangsperiode. Zoals een gediplomeerd jurist die wil gaan pleiten onderworpen wordt aan een examen en een stage ingericht door de balie, stelt het KB dat een afgestudeerd ekonomist die accountant wil worden zich moet aanmelden bij het IDAC die hem of haar dan aan een aantal selectiemechanismen onderwerpt. De kandidaat moet voldoen aan een vooropgesteld profiel en moet bovendien een stage afleggen waaraan een theoretisch ingangsexamen voorafgaat. In het KB staat eveneens ingeschreven dat het IDAC voor dit ingangsexamen verplicht is om vrijstelling-

en te verlenen voor vakken en/of onderdelen van vakken die de kandidaten reeds in hun opleiding met vrucht hebben afgelegd. In realiteit gebeurde dit echter nog nooit.

Met de wet van 22 april 1999 gaat de overheid weer een stap verder. Alle boekhoudkundige en fiscale beroepen worden nu gereguleerd, behalve bedrijfsrevisoren en bedrijfsjuristen. In de periode die volgt vinden opnieuw een aantal overgangsmaatregelen hun ingang. Met overgangsmaatregelen alleen kan de overheid echter geen duidelijke politiek voeren, en daarom dringt een transparant KB over het verlenen van titels in de economisch-fiscale wereld zich steeds meer op. Het IDAC wordt aan het werk gezet en in 1999 ligt het gehekelde voorstel op tafel.

VRUCHT

Het ontwerp-KB van 1999 omvat een verstrenging en een uitbreiding van het KB van 20 april 1990. Waar in 1990 de kandidaten enkel een theoretisch ingangsexamen moesten afleggen, streeft het voorstel van 1999 naar een selectiemechanisme met maar liefst drie examens. Een algemeen theoretisch ingangsexamen dat toegang verleent tot de stage, een examen tijdens de stage zelf en tenslotte een finaal examen na de stageperiode. Enkel als de drie examens met vrucht zijn afgelegd, krijgt de kandidaat toegang tot het beroep.

Belangrijk hierbij is de problematiek van de vrijstellingen. Net zoals in 1990 is een artikel in het voorstel opgenomen dat de raad ertoe verplicht vrijstellingen te verlenen voor reeds afgelegde vakken. In de praktijk is echter gebleken dat de raad stevast weigert vrijstellingen toe te kennen. Stephan Neetens, voorzitter van de universiteitcentrale van VVS: "Het kan

toch niet dat je een reeks examens moet afleggen waarvoor je nauwelijks een jaar geleden geslaagd bent. Dergelijke praktijken zijn een regelrechte ondergraving van de waarde van je diploma." Ook Frans Vanis-

tendael, dekaan van de Rechtsfaculteit, klaagt dergelijke gang van zaken aan: "Schaf het universitaire examen af, vervang het door het ingangsexamen van het IDAC en laat de studenten aan de universiteit voortaan examineren door het IDAC. Maar dit laat de onderwijswetgeving niet toe."

DOMINEERT

Een ander punt van kritiek situeert zich op het vlak van de doelgroep die het IDAC beoogt. In 1990 konden volgens het vooropgestelde profiel ook graduaatstudenten aanspraak maken op de titel van accountant, al ging in de praktijk de voorkeur naar licentiaten uit. In het ontwerp-KB van 1999 daarentegen worden de graduaaten wél expliciet geweerd. Bedoeling is het nivo van het ingangsexamen zodanig op te krikken dat enkel mensen met een hogeschool-diploma van het lange tipe of met een universitair diploma kunnen slagen.

Tenslotte stelt VVS zich de vraag of het wel opportuun is dat een professionele beroepsfederatie de toegang tot 'zijn' beroepen volledig onder de vleugels neemt. Het IDAC domineerde de discussie over de ganse lijn: zowel het conceptuele als het organisatorische en controlerende aspect werd opgenomen door het IDAC zelf. Stephan Neetens: "Dat de beroepsfederatie een belangrijke rol speelt als het over de toegang tot haar beroepen gaat, is normaal. De overheid moet er echter op kunnen toezien dat de inhoudelijke

Slechts twintig minuten tijd had professor Ramadan, alvorens hij zijn trein moest halen. De kwantiteit zegt in dit geval echter niets over de kwaliteit: een vernieuwende visie op de integratie van de moslimgemeenschap in de Europese maatschappij op de middenpagina's. Van betogen krijgen we nooit genoeg: afgelopen woensdag stapten Vlamingen en Walen samen op tegen kontingentering (pagina 4). Gelukkig leed de betoging niet hetzelfde gezichtsverlies als Travolta en Cage, volgende week in 't Stuc (pagina 9).

(foto: Pieter Van der Aa)

invulling van een voorstel aansluit bij de heersende onderwijsfilosofie en vermijden dat de beroepsfederatie vanuit een aantal korporatistische beroepseisen redeneert. En daar is zij grandioos in tekort geschoten."

Els Silvrants

Marie-Anne Dedeurwaerdere

GROEP T

INGENIEURS MET VISIE

TECHNOLOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Carepa Vesalius • Vesaliusstraat 13 • 3000 Leuven • Telefoon: 0162/30 10 30 • Fax: 0162/30 10 40 • E-mail: groep-t@groep-t.be

(advertentie)

Semestereksamens: vormingsavond

Wie nog niet zou weten dat er volgend jaar, als het u-weet-wel-wie belijft, semestereksamens zullen zijn aan de KU Leuven, moet zich de laatste weken eerder in een ver melkwegstelsel bevonden hebben dan hier in ons aller Leuven. Of u moet allergisch zijn aan betogingen en nooit een krant lezen.

Semestereksamens komen er natuurlijk niet zomaar. De Permanente Onderwijscommissies (POK 's) van alle opleidingen moeten tegen 1 maart voorstellen voorleggen om hun programma aan te passen aan het semestereksamensysteem.

Omdat elke student een goede opleiding wil, ook als er semestereksamens zijn, is het van groot belang dat de hervormingen om programma's aan te passen aan het semestereksamensysteem doordacht gebeuren. Een goed programma opstellen is echter niet alleen de verantwoordelijkheid van de proffen en de assistenten, maar ook van de studentenvertegenwoordigers in de POK's. Daarom is het belangrijk dat de studenten in de POK 's goed geïnformeerd zijn. Om aan de nood aan

informatie tegemoet te komen, besloot Kringraad, de geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) die zich met onderwijs bezighoudt, een extra vormingsavond voor POK-vertegenwoordigers op poten te zetten.

Doel van de avond is een antwoord te geven op alle vragen die een studentenvertegenwoordiger zich maar kan stellen in verband met de invoering van het semestereksamensysteem. Wat houdt het systeem precies in? Wat kan en wat kan niet? Wat is het verband met begeleide zelfstudie? Wat is de voorziene timing? Wat wordt er van de studentenvertegenwoordigers verwacht? Wat kan je als studentenvertegenwoordiger doen als de hervorming in het honderd dreigt te lopen? Vragen in overvloed, waar je als studentenvertegenwoordiger misschien beter niet mee blijft zitten. Als u de antwoorden wilt kennen, rep u dan op maandag 27 november om 19 uur naar de Kleine Aula (MTC 00.15) van het Maria-Theresiacollege. U wordt verwacht.

(ch)

NSV

De voorbije weken werd Veto herhaaldelijk op de korrel genomen en daarbij afgeschilderd als tendensieus en extreem-links. Bovendien zou het zijn mening op democratische wijze opdringen aan de Leuvense studenten. Redenen genoeg om het blad zijn subsidies te ontnemen.

Als presidium van de Nieuwe Filosofische Kring (NFK) vinden wij deze kritiek van de Nationalistische Studentenvereniging (NSV) onterecht. Veto is een onderdeel van Loko, waarin alle Leuvense fakulteitskringen, en op die manier alle Leuvense studenten, vertegenwoordigd zijn. Zo lijkt ons het democratisch karakter ervan gewaarborgd en fungeert Veto wel degelijk als spreekbuis van de gehele studentengemeenschap.

Als afgevaardigden van de Leuvense filosofiestudenten blijven wij dan ook openlijk onze steun betuigen aan de redactie en zien wij Veto nog steeds als het blad van de Leuvense student.

De Nieuwe Filosofische Kring (NFK)

Bach

Met als magistrale vondst de titel "Seks, anarchie, toccata's en superieure muziek" heeft Veto een bijzonder originele, briljante bijdrage geleverd tot het Bachjaar. Nu weten wij eindelijk, na 250 jaar, dat Bach (ook) in seks was geïnteresseerd (want hij was tweemaal getrouwd en had twintig kinderen: knappe prestatie, niet?), dat hij geregeld de anarchist uithing (God, wat een sterke persoonlijkheid) en zelfs op de Leipziger Oude Markt een pint ging pakken met de studenten (toffe gast) — let wel: zonder diploma, het 'bekende verhaal'(?). Ik kende dit bekende, of nog straffer, onthutsende verhaal nog niet en ook nog vele andere boeiende nieuwigheden vernam ik uit de bijdrage van de auteur in kwestie. Dat Bach pianoconcerti heeft geschreven. En ik die in mijn naïviteit dacht dat het klavecimbelconcerti waren (en staan die wel op het programma?). En dat zijn oom orgelconcerti schreef. Verbazend, want het orgelconcerto was nog niet uitgevonden toen zijn oom

komponeerde. En dat het operagenre, waarvan zijn moeder zo een 'fervente liefhebster' was, een 'jong genre' was. En ik die ooit geleerd heb dat de opera toen al meer dan honderd jaar bestond. Ik zal mijn kursussen dringend moeten herschrijven. Wel, wel, en dan dat spektakulaire degen-duel (verwondingen inkluis): onvoorstelbaar relevant om studenten naar het Lemmensinstituut te lokken, want dat Bachje moet een doortastend kereltje geweest zijn dat dan op zijn minst even grimmig piano(?)muziek schreef als hij studenten aan zijn degen reeg — of niet soms? De schrijvelaar van dit onding — Veto, Bach en het Lemmensinstituut onwaardig — schittert alvast door onnozelheid. Volgende keer beter?

Professor Ignace Bossuyt, Musikologie

Antwoord van de auteur in kwestie in vijf bewegingen: 1. Uit de tekst blijkt zonneklaar dat de piano ten tijde van Bach nog niet bestond. In de hoofdstuk staat 'Bach's klavecimbel-, orgel- en kompositiekunsten.' Het fenomeen transkripties uit de doeken doen bood genoeg stof voor een ander artikel. Trouwens, ooit al gehoord van de transkripties van Busoni? 2. De eerste bewaarde opera uit de muziekgeschiedenis komt uit 1600 (Euripidice op muziek van Jacopo Peri). Ik vind het genre in 1685 nog steeds jong, maar daar kunnen we uiteraard nog ontologisch over discussiëren. 3. Ja: er is een fout in het stuk geslopen. Bach's oom speelde koraalfantasieën, toccata, preludia en koralen, geen orgelconcerti. Mea culpa. Inderdaad. 4. U kende het 'bekende, of nog straffer, onthutsende verhaal' nog niet? Al vier jaar geleden schreef ondergetekende een gelijkaardig stuk voor een Vlaamse progressieve krant. Hele bibliotheken hebben we toen doorploegd (archief van de Munt, bibliotheek conservatorium Brussel, muziekbibliotheek Leipzig en de onvolprezen Encyclopedia Britannica). Jammer genoeg raadpleegden we uw cursus niet. 5. De stijl was badinerend, inderdaad. Om studenten die het Spaans benauwd krijgen van klassiek toch naar het Lemmens te lokken. U vindt dergelijke rock'n roll Bach onwaardig? Ok, uw goed recht. Misschien kunnen we ooit, bij een kop koffie, nadenken over wat nu wel de beste strategie is om leken te overtuigen van het bloedmooie van klassieke muziek.

Filip Hermans

REDAKTIONEEEL

Twee weken geleden vonden vele Vetolezers een pamflet van de Nationalistische Studentenvereniging (NSV) in deze krant. Het betrof een aankondiging van de NSV-kantus van donderdag 16 november, met als thema: "Vrijheidskantus, zing Veto de mist in!" Op de achterzijde van het pamflet beargumenteerde de NSV de stelling "Stalin is dood, Veto leeft!" Studentenvertegenwoordigers van Loko werden getypeerd als "ekstreem-linkse elementen" en "wereldvreemde adepten van een gedegeneerde pomo-kultuur". Veto zou een extreem-links blad zijn dat gaat lopen met het inschrijvingsgeld van de studenten.

De Vetoredactie besloot zich boven dit soort niet-onderbouwde beschuldigingen te stellen en te betrouwen op de kritische geest en weldenkendheid van de Vetolezer. Dit soort aantijgingen is voor ons niet meer dan een stofje op onze mouw.

In de afgelopen week ging de NSV echter nog een stapje verder en verwijderde in de loop van maandagavond en dinsdagvoormiddag een derde van de totale oplage van Veto. Op een aantal cruciale verdeelpunten (Alma I, II en III, Erasmushuis en MSI en de Rechtsfakulteit) lagen er in de plaats van Veto's pamfletten met opschriften als "Met droefheid melden wij u het overlijden van Veto" en "Tel tot honderd en zoek mij. Veto". Dat Veto meer leeft dan ooit mag wel duidelijk zijn en indien het enkel om dit soort laster zou gaan, hoeven we ons geen zorgen te maken.

Wat wij echter niet kunnen tolereren, is het feit dat de NSV zo maar eventjes drieduizend Veto's pikt. Primo is dit een schending van de persvrijheid. Secundo kost dit grapje ons veel geld: twaalfduizend frank om precies te zijn en dan spreken we niet eens over adverteerders die hun geld komen teruggeven. Tertio gaat het werk en de inzet die de Vetomedewerkers de afgelopen week geleverd hebben, voor een groot deel verloren. Wij schrijven immers om gelezen te worden.

Om deze redenen heeft de Vetoredactie besloten om op gepaste wijze op de krapuleuze praktijken van de NSV te reageren. In de afgelopen week verspreidden wij reeds vierduizend pamfletten om onze lezers te informeren. Verdere stappen worden overwogen.

Propageert Veto extreem-links gedachtegoed? Als geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie streven wij de democratisering van de maatschappij in het algemeen en het onderwijs in het bijzonder na. Met deze principiële bepaling houdt de redactie rekening bij de keuze van de onderwerpen. Onze werkwijze is pluralistisch. De redactievergadering is een open vergadering, waar eenieder die dat wil zijn mening over Veto mag spuien. Veto wordt gemaakt door een vijftigtal medewerkers, allen individuen met een kritische geest en verschillende opvattingen. In onze artikels streven wij naar objectieve berichtgeving, met plaats voor kritische bedenkingen. Wat niet wil zeggen dat wij onze lezer een mening willen opdringen: we gaan er van uit dat hij of zij op basis van de artikels zelf een mening kan vormen.

Maakt Veto proffen en studenten met een afwijkende mening monddood? De artikels die in Veto verschijnen zijn geen open spreekfora, niet voor extreem-links, niet voor extreem-rechts en niet voor alles wat daar tussen zit. Als studentenblad streven wij naar informatiedoorstroming, objectieve weergave van feiten en kritische besluiten. Wie een forum wil, kan zijn of haar mening kwijt in lezersbrieven en vrije tribunes. Vorig jaar publiceerde Veto overigens nog een lezersbrief van de NSV (jg 26, nr 28). Sindsdien hebben wij geen enkele reactie meer van de NSV ontvangen.

Tot slot nog dit. Het pamflet van de NSV stelt dat de NSV "een studentenvereniging is die échte verdraagzaamheid en democratie nastreeft". Wij geven ter illustratie enkele citaten weer van een artikel in de Verbondberichten van de NSV van december-januari 1996-1997: "Een neger met een kopsel van koeiendrek en afgevielde tanden geeft een beter beeld weer van de echte natuur van een neger dan een neger die als blanke is opgevoed en met een auto heeft leren rijden en vloeiend een blanke taal spreekt. De negercultuur is niet alleen verschillend van de blanke cultuur, het is ook een minder geavanceerde cultuur, en ten opzichte van de blanke cultuur INFERIEUR. De integratie van negers in onze maatschappij, het vermengen van onze genen met de hunne, zal leiden tot een verval van ons blanke ras. In plaats van een evolutie krijgen we een devolutie. Daarom is het van levensbelang voor iedereen van ons ras om te weten dat er niet zoiets bestaat als "gelijkheid tussen rassen", ongeacht hoeveel negers er in onze maatschappij rondwalen en zich voortplanten." Wij gaan er van uit dat u zich als lezer zelf een mening kan vormen over welk soort groepering de NSV is.

Muziek tussen hemel en aarde

Kurt Bikkembergs raast als een orkaan doorheen het hedendaagse klassieke muzieklandschap. 's Man's composities klinken én verleidelijk atonaal én geworteld in een lange traditie. Stravinskiaan polyfonie alom, soms zelfs puur geraas tot een eenzame sopraan enkele hoge noten naar de eeuwigheid zingt. In zijn *Incipit Apocalypsis Johannes Apostoli* baseert Bikkembergs zich op de Apocalyps. Twee podia ondersteunen een sterke symboliek. Het grote podium — met symfonisch orkest, groot koor en twee solisten — konkretiseert de aarde. Het tweede podium herbergt twee solisten (God), een kamerkoor (de 24 oudsten) en vier koorsolisten (vier dieren), begeleid door een instrumentaal ensemble. Tussen de twee podia bewegen zich een zestal engelen als een brug tussen hemel en aarde. Naast klassieke bijbelteksten gebruikt Bikkembergs ook poëzie van Gerrit Achterberg, Muus Jacobse en Jan Engelman. Dit oratorium neemt, dixit Bikkembergs, "de luisteraar mee op Johannes's tocht langs duivelse beelden en ontsluit op het einde een hoopvolle blik op de toekomst; een ideaal voor het nieuwe millennium." Een aanrader.

(fh)

Het oratorium wordt op 23 en 24 november gebracht in de konsertzaal van het Lemmensinstituut, Herestraat 53, 3000 Leuven. Info en reservatie: aan de receptie van het Lemmensinstituut of op 016/23.39.67. Inkom: 500/400/300.

Na uitspraak volgt inspraak?

De Akademische Raad (AR) van 13 november keurde op voorstel van het Gemeenschappelijk Buro (Gebu) de oprichting van twee werkgroepen goed. Deze werkgroepen hebben in eerste instantie tot doel de implementatie van het semestereksamenstelsel (semeks) te begeleiden.

“Na inspraak volgt uitspraak,” zo luidde de inmiddels bekende doosdoener waarmee de academische overheid elk voorbehoud bij de beslissingsprocedure aangaande de meest diepgaande onderwijshervorming aan onze Alma Mater sinds studentenheugenis van de hand trachtte te doen. De studenten verweten het beleid echter een wel erg reductivistische opvatting van inspraak. Inspraak betekent meer dan de louter formele mogelijkheid tot spreken in allerhande raden en commissies. Dat een aantal Permanente Onderwijscommissies (POK's) vorig jaar hun standpunt mochten bepalen ten opzichte van semeks, wordt niet betwist. Wat dat opgeleverd heeft, bleek echter minder belangrijk bij de uiteindelijke besluitvorming. Dat de Onderwijsraad (OWR) in september in zeven haasten een advies mocht formuleren, staat buiten kijf. Doch de strekking van dat advies deed blijkbaar op enkele cruciale punten niet ter zake.

Een kleine vijfduizend studenten lieten op 19 oktober hun ongenoegen over deze gang van zaken blijken. Kennelijk heeft men dit signaal op het rektorat wél opgevangen. Het Gebu werkte immers enkele voorstellen uit om de invoering van semestereksamen (semeks) te laten dragen door een ruimere democratische basis. Op het niveau van de opleidingen dienen de verschillende POK's hun programma's te hervormen binnen de krijtlijnen die werden uitgetekend door de AR. Daartoe werd ook werk gemaakt van een nieuw reglementair kader voor de POK's. Daarnaast richtte de AR twee werkgroepen op die deze werkzaamheden van bovenuit moeten coördineren en begeleiden.

KONSTRUKTIEF

Een eerste werkgroep is de Coördinatiegroep Uitvoering Onderwijsbeleidsplan (KUO). Deze bestaat, naast een aantal deskundigen van de OWR en het Gebu, uit telkens drie vertegenwoordigers van het zelfstandig academisch personeel (ZAP), het assisterend en bijzonder academisch personeel (AAP/BAP) en de studenten, evenredig verdeeld over de drie fakulteitsgroepen. De coördinatiegroep, die voorlopig voor een periode van twee academiejaren werd samengesteld, heeft tot taak te waken over de timing en de succesvolle implementatie van semeks binnen het kader van 'Begeleide Zelfstudie', het totaalconcept van de

onderwijsinnovatie aan de KU Leuven. De werkgroep is in de eerste plaats een procesbewakende instantie, die de verschillende fakultaire initiatieven op elkaar wil afstemmen en daarover rapporteert.

SKEPTISCH

De andere werkgroep, de Vaste Werkgroep Curriculumhervorming (VWC), sluit eerder aan bij de activiteiten van de OWR. Zij dient voornamelijk de concrete voorstellen van de POK's grondig te analyseren en te toetsen aan het universitair onderwijsbeleidsplan en aan de richtlijnen voor de invoering van semeks. Op die manier wil zij vermijden dat de POK's zich zouden beperken tot eenvoudig knip- en plakwerk. De omschakeling naar semeks dient immers daadwerkelijk de aanleiding te zijn tot een grondige hervorming van de curricula. Deze werkgroep bestaat uit drie kamers, analoog aan de drie fakulteitsgroepen. Elke kamer wordt voorgezeten door een lid van de OWR en bestaat verder uit een sekretaris, de betrokken vice-rektor en een evenredige vertegenwoordiging van ZAP, AAP/BAP en studenten.

Wie het takenpakket van beide werkgroepen bekijkt in het licht van het beschikbare tijdsbestek, kan niet anders dan erg skeptische konklusies trekken. Kringraad, de onderwijsgeleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), heeft nooit dogmatisch tegen semeks gepleit, maar was wel kontra zolang de onderwijskundige meerwaarde van dit systeem niet werd aangetoond. Dit standpunt kan dan misschien door de feiten achterhaald zijn, het staat als een paal boven water dat die meerwaarde — indien die er al zou zijn — ondermijnd wordt door de overhaaste invoering van semeks. De AR besliste, tegen het advies van de OWR in, om semeks vanaf volgend academiejaar in te voeren. Dit lijkt moeilijk te rijmen met het argument dat deze hervorming aanleiding kan zijn voor een grondige en doordachte onderwijsinnovatie.

Dat de studentenvertegenwoordigers hebben toegezegd om konstruktief mee te werken aan de invoering van semeks, neemt niet weg dat ze blijven vasthouden aan de eisen waarvoor ze een maand geleden een indrukwekkend deel van hun achterban mobiliseerden. Indien semeks er komen, dan best zo goed mogelijk. Dit houdt echter ook in dat zij blijven ijveren voor een jaar uitstel. De vraag van de studenten op AR om hierover de fakulteitsraden te consulteren, werd door de rektor “geakteerd, maar niet ingewilligd”. Een democratisch beleid impliceert echter inspraak, ook in de uitspraak.

Pieter d'Hoine

FIETS AKTIE PLAN IN REPRESSIEVE FASE GETREDEN

“Vanwaar hedde gij die fiets?”

Rij defensief, zorg voor verlichting en voorkom diefstal, dat zijn de drie pijlers waar het Fiets Aktie Plan (FAP) van de Leuvense politie op rust. Bedoeling is eindelijk voor eens en voor altijd komaf te maken met een aantal hardnekkige studentengewoontes. Zeg dus niet: “Als mijn fiets gepikt wordt, neem ik die van een ander,” maar zeg: “Ik geef de diefstal aan en ga braaf te voet.”

Het Fiets Aktie Plan mag dan pas sinds begin november in de repressieve fase zijn getreden, voor sommige overtredingen heeft uw beste vriend geen genade. Wie er op betrapt wordt de Tiensestraat in tegengestelde richting af te rijden wordt stante pede en zonder kompasie beboet. Tweeëntachtig ongelukkigen werden hier al mee gekonfronteerd. Deze strenge houding heeft veel te maken met het eerste luik van het FAP: rij defensief. Wie op de rijweg fietst mag niet vergeten dat hij of zij een kwetsbare weggebruiker is. Zorg dat je gezien wordt, hou rekening met fouten die andere weggebruikers kunnen maken en maak zelf geen verkeersfouten. Als een fietser bij een ongeval betrokken geraakt, is hij of zij meestal immers het grootste slachtoffer.

SPIRAAL

De politie van Leuven investeert bewust veel tijd en manschappen in het Fiets Aktie Plan. Volgens Marc Vranckx, coördinator van het FAP, is dat een heel bewuste keuze: “We willen eindelijk eens die spiraal doorbreken van een fiets te pikken als de jouwe gepikt is. Het lijkt er soms op dat dat een sport is hier in Leuven. Wel, het is geen sport.” Het plan is trouwens ook een van de projecten waar de samensmelting van politie en rijkswacht al eens kan getest worden. Van de vierenvertig wijkagenten zijn er op dit moment twaalf ex-rijkswachters. De

integratie van de twee korpsen lijkt op dat punt dus volledig geslaagd.

Ook op het gebied van de diefstalbestrijding werden de eerste succesjes geboekt. Bij een eigendomscontrole werden drie gestolen fietsen geïdentificeerd. Twee daarvan kon men zeer snel herkennen aan de hand van het registratienummer. Een derde fietser dacht het iets handiger aan te pakken en had zijn stalen ros, dat duidelijk een rijksregisternummer droeg dat niet het zijne was, zogezegd geleend van een kotgenoot. Toen dat verhaal eenmaal was gecheckt en fout bevonden, mocht ook die derde het aan de rechter gaan uitleggen.

In Leuven zijn niet alleen studenten wier fiets zelf gestolen is actief bij fietsdiefstallen. Regelmatig duiken verhalen op over witte kamionnetten met of zonder aanhangwagen die hele stallingen opladen. Dit is een ernstige en nog zwaar onderschatte factor in de Leuvense diefstalsijfers. De politie van Leuven zal u dus zeer graag zien komen als u hen daar meer over kunt vertellen.

DINAMO

Vanaf 1 november vertoont de Leuvense arm der wet dus geen genade meer. Wie een overtreding begaat, vliegt onverbiddelijk op de bon. Maandag twintig november is het aktiedag. Heel wat agenten en een aantal ex-rijkswachters togen de baan op om nietsvermoedende fietsers en bromfietsen op eventuele gebreken aan hun rijwiel te wijzen.

Wat het maandag op zal leveren, weten wij vooralsnog niet. Uit de resultaten van de vorige aktiedag, woensdag vier oktober, kunnen we in elk geval de konklusie trekken dat er toen nog heel wat kon verbeteren aan het fietsgedrag van de Leuvense student. In een tijdspanne van anderhalf uur werden op de Grote Markt 187 fietsen gecontroleerd waarvan er 52 niet in orde waren. Alle eigenaars kregen een procesverbaal van waarschuwing, wat betekent dat zij tien dagen de tijd kregen om te komen tonen dat ze hun tweewieler weer

in reglementaire staat hadden gebracht. Trouwens, je fiets (laten) herstellen kan je voor een prikje in de Velowerkplaatsen onder Alma II. Daar kun je ook de knappe LED-lampjes kopen, die een valabel alternatief vormen voor de dynamo-aangedreven lichten van vroeger.

Mocht u maandag dus nog beboet worden, troost u dan met de gedachte dat u tenminste bent gewaarschuwd voor de volgende keer. Een verwittigd mens is er trouwens twee waard. Laad die tweede echter niet achterop de fiets of u loopt opnieuw tegen de lamp.

Matthieu Van Steenkiste

Voor de mensen die geen risico willen lopen: je fiets laten graveren kan elke woensdagmiddag van 13 tot 15.30 uur en elke donderdagavond van 17 tot 19.30 uur. Je kan daarvoor terecht op de nieuwe fietssendienst van de Politie Leuven, oude tuinbouwveiling Brava, IJzermolenstraat. 016/28.42.80.

foto Jeroen Op de Beeck

Nationale betoging tegen kontingentering

“UNE SEULE SOLUTION: LA MANIFESTATION”

Afgelopen woensdag kwam een duizendtal studenten op straat om voor vrije toegang tot het onderwijs en tegen kontingentering te betogen. Het ging om een initiatief van de Fédération des Etudiants Francophones (Fef), de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) en de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK). Ondanks de Vlaamse betrokkenheid bleek de actie in eerste instantie van Waalse makelij. De opkomst van Vlaamse kant was dan ook bedroevend laag.

In Wallonië is de kontingenteringsproblematiek momenteel brandend aktueel. In 1995 voerde toenmalig minister van Volksgezondheid Colla een federale maatregel door die het aantal artsen drastisch moest verminderen. Het Waalse antwoord op de maatregel omvatte geen ingangsexamen zoals in Vlaanderen, maar wel een selectie onder de geneeskundestudenten na de derde kandidatuur. Vorig jaar werden voor het eerst derdekandidatuurstudenten weggeselecteerd. Dat zette heel wat kwaad bloed en

er werden een hele reeks acties — vaak met Vlaamse steun — op de agenda gezet. De betoging van woensdag zou een hoogtepunt worden.

Of we de nationale betoging van afgelopen woensdag een hoogtepunt kunnen noemen, is echter de vraag. Van de vijfduizend verwachte activisten kwam nauwelijks een duizendtal opdagen. Vooral de Vlaamse inbreng was beneden alle peil. Op een tiental Lokomensen, een duo Eoos'ers, een kleine afvaardiging van VSK en VVS en een paar sympatisanten na was er die kille namiddag geen Vlaamse ziel in de rangen der aktievoerders te bespeuren. De Walen zijn echter ook niet helemaal vrij te pleiten. Ook zij zakten met beduidend minder mensen dan oorspronkelijk verwacht naar onze hoofdstad af.

CHAOS

Bovendien verliep de actie bedroevend stroef. Er werd veel te vaak onnodig halt gehouden, en ook de *security* liep niet van een leien dakje. Even dreigden de organisatoren de controle over de mensenmassa te verliezen. Ter hoogte van de Wetstraat werd

chaos meester van de betoging. De aktievoerders wisten niet precies waarheen en dus veranderde de betoging in een massief, levenloos blok. Gelukkig werd de Leuvense delegatie op tijd naar voren gehaald om de betoging naar haar eindpunt te leiden. Onder een luid 'Avancez! Avancez!' werd de stoet weer op gang getrokken.

FLETS

Walen betogen op een heel specifieke manier. Waar Vlamingen zich de ziel uit het lijf roepen, maken de Walen al zingend en dansend hun ongenoegen aan de buitenwereld duidelijk. Niet iedereen bleek bovendien even bedreven in het zingen, dus werd

de betoging een beetje een fletse bedoeving. Toen er halt gehouden werd voor het kabinet van minister Aelvoet werd het zelfs een beetje pijnlijk.

De opkomst mag dan niet overweldigend geweest zijn, de persaandacht was er alleszins niet minder om. De betoging haalde alle grote journaals en de meeste schrijvende pers, waardoor de VVS- en Fef-afgevaardigden ruimschoots de kans kregen om hun grieven uit de doeken te doen. En dat is in elk geval positief. Want hoe je het ook draait of keert, vrije toegang tot het onderwijs is een essentieel gegeven dat zijn plaats op de politieke agenda meer dan ooit verdient.

Els Silvrants

ALWEER DALING IN AANTAL BLOEDGEVERS OP LEUVEN BLOEDSERIEUS

Bloedarmoede in Leuven

at de schrik voor de prik er nog steeds goed in zit blijkt alweer uit de definitieve resultaten van Leuven BloedSerius editie 2000. Na lichte dalingen de twee vorige jaren neemt het aantal afgetapte bloedzakjes dit jaar een duik van maar liefst honderd eenheden (1715 naar 1614).

Dit jaar zijn er ook weer opvallend veel mensen die bloed wilden geven geweigerd. Woensdagmiddag in College De Valk moesten ongeveer vijftig mensen onverrichterzake afdruipten om de meest uiteenlopende redenen: omdat ze een piercing hadden, omdat ze net uit Afrika of andere eksotische oorden terugkeerden, omdat ze homoseksueel waren. Het rijtje risikogroepen lijkt elk jaar wel toe te nemen. Vertegenwoordigers van Medica en de Landbouwkring (LBK) verdedigen echter unisono dit beleid.

“Het zijn nu eenmaal grotendeels Europese richtlijnen waar het Rode Kruis zich aan moet houden”, vertelt Nick Vandendriessche (LBK). “Daarnaast legt het ook zichzelf nog een aantal strenge regels op. Het positief effect daarvan is wel dat het Rode Kruis België een van de weinigen is die met een vrij grote zekerheid kan zeggen dat ze zuiver bloed geeft. In andere landen is het soms zo dat mensen betaald worden voor hun bloed. Als mensen in geldnood de vragenlijst dan niet eerlijk invullen kun je soms in hachelijke situaties terechtkomen.”

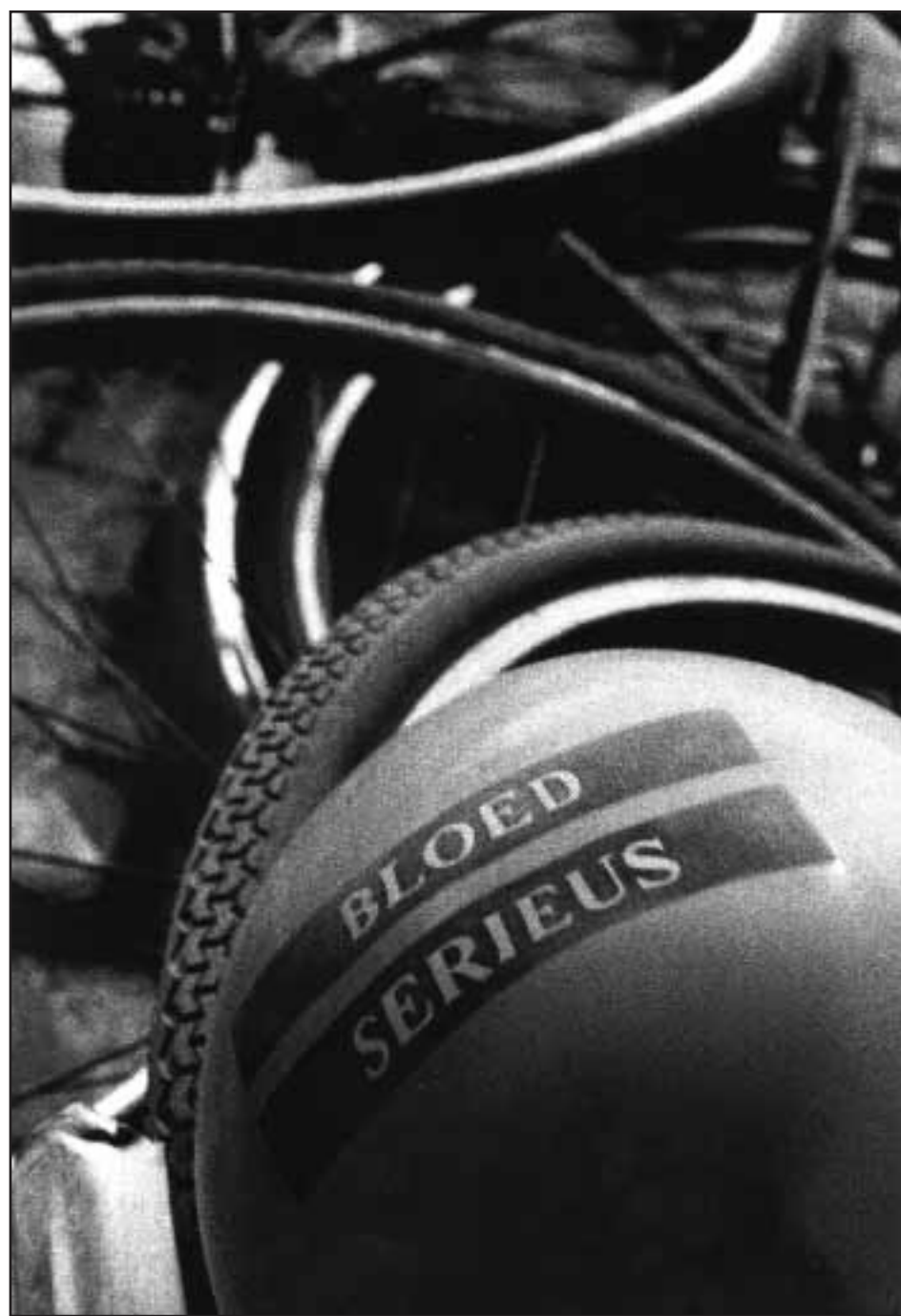
Het voornaamste probleem met betrekking tot de veiligheid van bloed zijn de zogenaamde ‘vensterperiodes’. Virussen

zoals het aidsverwekkende HIV kunnen niet onmiddellijk worden opgespoord maar duiken pas veertig à vijftig dagen na hun aankomst zichtbaar op in het bloed van de drager. Zolang kan echter niet gewacht worden met testen, legt Stefanie Dewulf van Medica uit: “Het bloed is zolang niet houdbaar: het moet binnen de vierentwintig uur verwerkt worden. Na de inzameling wordt het bloed onmiddellijk naar het bloedtransfusiecentrum gebracht om te centrifugeren. In volle BloedSeriusperiode draaien de mensen van het Bloedtransfusiecentrum dan ook heel wat overuren.”

STIGMA

Het werkt natuurlijk erg stigmatiserend als een volledige groep mensen wordt uitgesloten. Zo is bijvoorbeeld de homobeweging er al jaren niet over te spreken dat elke homo bij voorbaat wordt uitgesloten van het bloedgeven. “Als de vensterperiode zou kunnen uitgeschakeld worden en het virus dus onmiddellijk zou kunnen worden opgespoord”, aldus Vandendriessche, “zouden ook homo's kunnen bloed geven. Het zou misschien beter zijn dat ze toch mensen toelaten die kunnen aantonen dat ze al een aantal jaren een vaste relatie hebben en regelmatig getest worden op HIV. Voor het Rode Kruis primeert echter vooral het zuiver bloed.”

Ook Dewulf volgt die redenering: “Het is belangrijk dat het Rode Kruis daar heel streng in is. Bloed is iets dat je aan een ander geeft en een risico aan iemand meegeven in de vorm van een bloedzakje is een fout die je niet mag toelaten. Als je niet streng genoeg bent zit je later met het probleem dat iemand besmet is. Is het nu met malaria of met aids, je kunt het gewoon niet maken. Alle mogelijke problemen die zich bij de inzameling zouden kunnen voordoen moet je vermijden. Het is inderdaad stigmatiserend om bepaalde groepen uit te sluiten, maar aan de andere kant kun je dat ook zeggen over iemand die naar Zuid-Afrika is geweest en twaalf

(foto: Ellen Claes)

maanden lang geen bloed mag geven. Ik vind dat je aan je patiënten alleen maar bloed kan geven waarvan je zeker bent dat het zo gezond mogelijk is. Het standpunt van de homobeweging kan ik begrijpen, maar medisch gezien is het een logische keuze.”

INJEKTIE

De extra grote hoeveelheid bloed die elk jaar door BloedSerius wordt ingezameld mag dan al een mooie injectie zijn voor het Rode Kruis, het lijkt er niet op dat de studenten achteraf nog vaak bloed gaan geven. De meesten van hen zien pas bij de volgende BloedSerius de dokter opnieuw opdemen. Volgens Dewulf is de afstand tussen de student en het bloedtransfusiecentrum nog steeds te groot. “Het kan nochtans best gezellig worden als je samen met vrienden bloed gaat geven. Elke bloedgever die met BloedSerius gewonnen wordt is er één waar we blij om moeten zijn. Sommige mensen willen ook echt bloed geven. Zo was er een

jongen die geweigerd werd omdat hij antibiotica had moeten slikken. Hij vroeg of wij het adres hadden van het bloedtransfusiecentrum want hij wou echt wel bloed gaan geven als zijn wachttijd gedaan was.”

“Je hebt ook altijd meer geïnteresseerden dan effectieve bloedgevers. Sommigen wisten niet dat het nu al was en dachten dat ze volgende week nog konden komen. Bloedgeven ligt voor sommigen ook nog ver van het studentenbed, maar als je vaak in de kliniek rondloopt merk je dat het echt wel nodig is.”

Mocht u dus denken dat het pas deze week BloedSerius is en u wilt echt wel uw deurtje in het zakje doen, kunt u altijd terecht in het Bloedtransfusiecentrum in de Onze-Lievevrouwestraat. Overigens doet BloedSerius opnieuw een inzameling in februari en — wat minder bekend is — ook na de eksamens van juni kan je een zakje gaan vullen. U keert ongetwijfeld tevreden terug.

Matthieu Van Steenkiste

(foto: Ellen Claes)

Dossier voedselveiligheid

Na een weekje pauze in het dossier 'Voedselveiligheid' belichten we in deze Veto de voor- en nadelen van biologische teelt en het gebruik van pesticiden. Genetische manipulatie zal volgende week het slotstuk van het dossier vormen. Hoe gaat genetische manipulatie in zijn werk? Is genetisch gemanipuleerd voedsel dan echt zo gevaarlijk? En welke voorzorgen moeten genomen worden met betrekking tot de veiligheid? U leest het allemaal volgende week.

BIOLANDBOUW IN DE WEGSCHAAL MET GEWONE LANDBOUW

Over eieren, Parkinson en mango's

Biologisch geteelde voeding is meer dan een rage. Sinds een decennium groeit de biosektor met gemiddeld twintig procent. Zeker na de dioksinecrisis zit het 'puur natuur'-fruit in de lift. Vormen de bespoten appels en peren echter een reël gevaar voor de volksgezondheid? En kan een beetje landbouwer vandaag nog zonder pesticiden?

Carol Haes, onafhankelijk konsultant voor de organische industrie, schat de markt van bioproducten op 750 miljard frank. In meer dan 130 landen werken 675.000 landbouwers op een biologische manier. Het biologische landbouwareaal bedraagt wereldwijd zo'n 8,25 miljoen hektare. België hinkt achterop bij al dat sijfergeweld. Carol Haes: "Vlaamse bedrijven hebben het moeilijk om over te schakelen. Als varkensweker met zesduizend dieren schakel je niet zo gemakkelijk over op een meer ekstensieve teelt. Biologische landbouw geeft altijd minder rendement per oppervlakte. Nogal veel landbouwers zuchten over te hoge omschakelingskosten."

In januari wou Vlaams minister van Leefmilieu Vera Dua tegemoet komen aan die verzuchtingen. Boeren dienden tegen 2005 het gebruik van pesticiden te halveren. 'Milieuvriendelijkere producten', zo luidde het nieuwe toverwoord. Dua staaft haar voornemen met een onderzoek van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Daaruit blijkt dat er nog steeds te veel verdelgingsmiddelen in het regenwater zitten. Hoewel de aanwezigheid van pesticiden tussen 1990 en 1998 gestaag daalt, stellen zich nog een aantal problemen. De hoogste concentraties pesticiden worden gemeten aan de taalgrens: Franse en Waalse telers gebruiken duidelijk meer pesticiden dan Vlaamse landbouwers. Ook de Brusselaars springen nog losjes om met pesticiden: stroomafwaarts vanuit Brussel is de Zenne nog steeds erg vervuild. De meest verontrustende vaststelling die de VMM deed, is dat er nog pesticiden geme-

ten worden die al meer dan vijftientig jaar verboden zijn. Er zijn twee mogelijke verklaringen: ofwel breken deze stoffen zeer moeilijk af, ofwel worden ze nog stiekem gebruikt.

BIOWINKEL

Naar de biowinkel dan maar? Toch oppassen, want niet alles wat biowinkels verkopen, is gegarandeerd pesticidevrij. Enkel de voedingswaren waaraan een biolabel is bevestigd dat werd uitgereikt door de Belgische biogarantie-organisatie, zijn 'puur natuur'. Sinds de dioksinecrisis van juni 1999 steeg het aantal biowinkel-adepten spectaculair. De produktie en verkoop van producten met een biolabel leveren tegenwoordig

«De mensen die niet met volle overtuiging in een biowinkel komen kopen, zullen dat ook niet blijven doen»

vijf miljard per jaar op. Dat is 75 procent meer dan vóór de dioksinecrisis. Vooral de omschakeling van teelt met kunstmest en pesticiden naar biolandbouw spreekt tot de verbeelding. Sinds 1998 is het aantal hektaren waar boeren biologisch tuinieren in België verdriedubbeld. De winkelketens Delhaize, GB en Colruyt verkochten vorig jaar duidelijk meer biologisch voedsel dan het jaar voordien. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de distributeurs hun biogamma steeds verder uitbreiden.

Uit de hoek van de biowinkels komen er stilletjesaan echter iets minder optimistische geluiden. Ten eerste voorziet de Belgische wetgeving nog steeds geen apart statuut voor biowinkels. Daarnaast beginnen sommige biowinkels een stagnatie en zelfs een daling waar te nemen in de klantentoeleef: "Vooral tijdens en juist na de dioksinecrisis stegen onze verkoopsijfers. Na verloop van tijd zijn de mensen de dioksinecrisis echter vergeten en nu beginnen de klanten die we sinds vorig jaar gewonnen hebben, weg te ebbelen. De mensen die niet met volle overtuiging in een biowinkel komen kopen, zullen dat ook niet blijven doen," aldus een uitbater van een Leuvense biowinkel.

Hoewel er wel degelijk produkten in een biowinkel te koop zijn die de portefeuille minder belasten dan voedingswaren uit de gewone supermarkt om de hoek, worden veel potentiële klanten afgeschrikt door de hoge prijs van bioproducten. Deze kosten hebben uiteraard een reden: biologische landbouw brengt veel extra kosten en ongemakken met zich mee. De gemiddelde

biolandbouwer is natuurlijk ook niet zo'n idealist dat hij of zij bereid is om met verlies te werken. Een prijsdaling is enkel mogelijk wanneer meer klanten bioproducten gaan kopen.

Het biologisch telen zelf is geen sinecure. Het overboord gooien van pesticiden vormt de kern van het probleem. De ellende begint al als een gewone boer wil overschakelen naar biolandbouw. Door jaren van gewone landbouw is zijn landbouwgrond verziekt door verzilting. Deze verzilting treedt op omdat het natuurlijk herstelproces van de humus verstoord wordt door pesticiden. Het kost de bekeerde biolandbouwer drie tot vijf jaar voordat de verzilting van zijn grond is weggewerkt.

VOGELPOPULATIE

Als biolandbouwer krijg je natuurlijk ook af te rekenen met een zeer moeilijke onkruidbestrijding: klassieke onkruidbestrijding is natuurlijk *out of the question* voor elk beetje biolandbouwer. Er zijn alternatieven zoals bijvoorbeeld mechanische onkruidbestrijding, maar dit zit nog in een experimentele fase. Een direct gevolg van deze problematiek is de zogenaamde 'wildschade'. De vogelpopulatie heeft — logischerwijs — een voorkeur ontwikkeld voor fruit en groenten die niet bespoten zijn, met tot gevolg dat de biologische perselen zeer snel leeggepikt worden. Vooral kraaien beheersen deze kunst tot in de puntjes en zijn niet echt mensenschuw, wat maakt dat een boer zijn biologisch veld niet volledig kan beschermen. Klap op de vuurpijl: bioboeren kunnen zich niet verzekeren tegen deze gevleugelde rovers.

Als de oogsten dit eerste offensief overleefd hebben, zijn ze echter nog niet uit de problemen want daar komen de ziekten en insecten aan, die ook nog eens verantwoordelijk kunnen zijn voor een verlies van dertig tot vijftig procent van de oogst. Wat een verschil zo'n beetje pesticide toch niet maken kan. Tenslotte hebben de biolandbouwers ook nog te maken met een zeer zware arbeidsdruk, vooral in zomers die last hebben van vroege herfstoffensieven. Dit probleem wordt soms verholpen door vrijwilligers.

PARKINSON

Hoe staan de gewone boeren tegen de biologische landbouw. Ze zijn er zeker niet tegen, maar zijn er wel van overtuigd dat landbouwproduktie op grotere schaal voor de voedingsnijverheid niet kan zonder de gewassen te beschermen. De boeren beweren trouwens dat tegenwoordig enkel gespoet wordt op het juiste ogenblik en precies de hoeveelheid die nodig is.

Zelfs als er geen overdadig gebruik meer gemaakt wordt van pesticiden kan men zich echter nog de vraag stellen of zelfs dat klein beetje pesticide niet schadelijk is voor de gezondheid. Volgens onderzoekers van de Emory University in Atlanta bestaan er vermoedens dat pesticiden wel degelijk schadelijk zijn voor de volksgezondheid. Zij achten het mogelijk dat pesticiden die in het milieu terecht komen, de ziekte van Parkinson veroorzaken. Deze ziekte kenmerkt zich door stijfheid, beven, moeilijkheden om te bewe-

gen en in een deel van de gevallen dementie. De aandoening tast ongeveer één procent van de mensen ouder dan vijfenzeventig aan en wordt veroorzaakt door een degeneratie van bepaalde hersensellen. De oorzaak van de ziekte bleef in de meeste gevallen onbekend.

Onlangs stelden wetenschappers echter vast dat Rotenon, een stof van plantaardige oorsprong die veel gebruikt wordt in pesticiden, een sterk op Parkinson lijkende ziekte veroorzaakt bij ratten. Wekenlang werd Rotenon toegediend in kleine doses, waarna de dieren de symptomen van Parkinson kregen. Nader onderzoek van de hersenen leerde dat ook daar de voor Parkinson kenmerkende veranderingen optraden.

Rotenon wordt gebruikt tegen insecten en is een relatief goedaardig bestrijdingsmiddel. Er wordt niet beweerd dat de stof de ziekte van Parkinson veroorzaakt, maar het geeft wel stof tot denken. Een langdurige blootstelling aan Rotenon en verwante chemische stoffen zou kunnen bijdragen tot het ontstaan van Parkinson. De betreffende pesticiden komen na gebruik door de landbouwers in het milieu terecht en kunnen dus langdurig in kleine doses door mensen opgenomen worden. Een opvallende, maar

(foto: Jeroen Op de Beek)

betwiste vaststelling is overigens dat Parkinson meer voorkomt op het platteland dan in de stad.

Men kan zich al vragen stellen bij de pesticiden die Belgische landbouwers gebruiken, maar de voedingswaren die ingevoerd worden uit gebieden waar een pesticide meer of minder niets uitmaakt, stellen nog een groter probleem. Een mooi voorbeeld hiervan is West-Afrika. De lijst van de daar gebruikte pesticiden wijkt sterk af van de streng genormeerde Europese lijst. Onderzoeken naar de pesticiden die daar gebruikt worden, blijven tot op de dag van vandaag uit. Bovendien houdt meer dan de helft van de bedrijven weinig rekening met de veiligheidstermijn. Dit is de periode tussen de behandeling met pesticiden en de consumptie. Waar deze veiligheidstermijn in Europa zes weken bedraagt, wordt deze in West-Afrika herleid tot nauwelijks zes dagen. Konkreet wil dit zeggen dat eksotisch fruit, wat toch wel populair is in Europa, niet noodzakelijk goed is voor de gezondheid.

Kristof D'Exelle
Filip Hermans

(foto: Jeroen Op de Beek)

Islam in tijd en ruimte

Tooit werd in Europa zo intensief gedebatteerd over 'integratie' van geïmmigreerde moslims als de laatste tien jaar. Politici en academici hebben de mond vol van dit toverwoord, maar de stem van de moslimgemeenschap zelf is veel minder vaak te horen. Een schets van de manier waarop de moslimgemeenschap van binnen uit werkt aan een integratie die verzoenbaar is met de principes van de islam.

In het Europa van de Middeleeuwen heeft de islam veel bijgedragen tot het rationalisme, het sekularisme en de moderniteit van het westerse denken. De huidige aanwezigheid van de islam in Europa is echter een recent fenomeen dat dateert van de tweede helft van deze eeuw. Vanaf de jaren zestig maakten dekolonisatie en een politiek van massale immigratie van arbeidskrachten uit de mediterrane moslimlanden de islam weerom tot een West-Europese realiteit. In historische termen spreekt men daarom van een recent fenomeen.

Voor andere nationale en religieuze minderheden — zoals de joden of de orthodoxe kristenen, om slechts twee groepen te vermelden — zijn er eeuwen van debat en konflikt moeten vooraf gaan voordat zij voor zichzelf een plaats konden vinden en rechten konden verwerven in hun nieuwe heimat. Is het redelijk te verwachten dat het probleem voor de moslim binnen een tijdsruimte van slechts één of twee generaties zal opgelost worden?

PARTICIPATIE

De laatste vijftien jaar hebben zich binnen de verschillende moslimgemeenschappen in Europa diepgaande veranderingen voorgedaan. Nieuwe generaties, geboren op het Europese continent, traden op de voorgrond. Zij brachten een omwenteling teweeg: vermenigvuldiging van de zelforganisaties en nieuwe vormen van diskoer gericht op het burgerschap en de politieke participatie. Ook eiste de jonge generatie de rechten op die inherent zijn aan het burgerschap en engageerde de staat zich duidelijker tegen allerlei vormen van diskriminatie: tewerkstelling, kultusplaatsen, financiële ondersteuning, enzovoort.

Alle Europese landen ervaren deze dynamiek, weliswaar met enkele variaties die te wijten zijn aan het minder of meer recent karakter van de moslimaanwezigheid in het land in kwestie. Op termijn zal het wortel schieten van de moslims in Europa een logika volgen die gebaseerd is op drie dimensies: openlijk geafficheerd burgerschap, maatschappelijke en politieke participatie op alle nivo's en opgeëiste financiële en politieke onafhankelijkheid.

NOOD

In de jaren '80 en '90 werd de moslimgemeenschap zich meer en meer bewust van de nood aan een vernieuwing van het islamitisch denken in Europa. Jonge moslims zijn nu Europeanen en stellen — direkt of indirekt — vragen die expliciete antwoorden vereisen. Zal Europa nog steeds beschouwd worden als de *Dar al Harb*, de ruimte van oorlog, zoals de negentiende

eeuwse *Ulema* (islamitische geleerden) stelden? Of zal Europa de *Dar al Islam* worden: een ruimte waarin de moslims als meerderheid leven, in veiligheid en onder hun eigen wetgeving? Hoe moeten moslims in de *Dar al Islam* zich dan opstellen tegenover de nationale legale systemen van de landen waarin zij leven? Tot nu toe hebben islamitische rechtskundigen geen gedetailleerd, globaal en substantieel antwoord gegeven op deze vragen.

Gedurende de jaren '90 organiseerde de islamgemeenschap een toenemend aantal bijeenkomsten om te discussiëren over theologische en juridische kwesties. Geleerden van de islamitische wereld namen deel aan debatten met Imans en intellectuelen in Europa en fundamentele kwesties werden ter sprake gebracht. Op het vlak van islamitische jurisprudentie werden aanzienlijke resultaten geboekt. De islamitische

leven en streven tegelijkertijd respect na voor hun eigen waarden. Tot slot is er — buiten het geheel van de Europese wetgeving — niets om moslims of eender welke burgers te beletten om keuzes te maken die overeenkomen met hun religie.

ONTLUIKEND

Het is binnen deze ontluikende ontwikkeling van een toenemende moslimpopulatie in Europa dat islamoloog Tariq Ramadan zijn diagnostische these over de identiteit van de Europese moslim aanvoert. Zijn werken zijn meer dan louter studies over de manier waarop moslims hun geloof en kulturen moeten kontekstualiseren binnen de evoluerende geo-politieke federalisatie van het nieuwe Europa. Ramadan tracht de Europese moslims niet te isoleren of af te zonderen van de rest van *Umma* of islami-

globale regels en zijn moslims bereid om kulturen, tradities en gebruiken in hun rijke en immense diversiteit te accepteren en te inkorporeren.

MINDERHEIDSTATUS

Ramadan's werken stellen het probleem van de 'westerse a-kulturalisatie' door moslims aan de kaak. Het betreft hier moslims die de islam enkel begrijpen vanuit een dominante islamitische samenleving en daardoor een funktionerende 'minderheidstatus' van een islamitische leefwijze niet kunnen appreciëren.

Ramadan graaft diep in de betekenis van de koran die de nadruk vestigt op de globale en universele leer van de islam en op de individuele en kollektieve verantwoordelijkheden die op alle moslims berusten. Hij beschrijft de dynamiek van de

(foto Pieter Van der Aa)

eksperts en de Europese moslimgemeenschappen stelden vijf basisprincipes op die uiteindelijk tot een consensus moeten leiden.

Het eerste principe stelt dat een moslim, inwoner of burger, zichzelf betrokken moet achten in een moreel en sociaal kontraakt met het land waarin hij leeft. Daarnaast laat de Europese wetgeving — die sekulier van aard is — de moslims toe om de essentie van wat hun religie voorschrijft in de praktijk te brengen. Het derde principe verwerpt het oude konsept van *Dar al Harb* of 'de ruimte van de oorlog', dat niet van de koran is afgeleid en geen deel uitmaakt van de profetische traditie. Andere konsepten worden voorgesteld als middel om de aanwezigheid van moslims in Europa in positieve termen te interpreteren. Volgens het vierde principe moeten moslims zichzelf zien als burgers in de volle betekenis van het woord. Ze participeren in het sociale, organisatorische, economische en politieke leven van de landen waarin zij

tische gemeenschap. Hij geeft daarentegen een globaal overzicht dat de onderliggende invloeden op en de spanningen binnen deze nieuwe moslimgemeenschap helpt begrijpen. In plaats van te denken in koude en formele termen van een passieve integratie van moslims, zouden we een entoesiaste houding moeten aannemen tegenover moslims om zo een positieve bijdrage te leveren aan het stichten van een nieuw Europa, aldus Ramadan. De aanwezigheid van moslims is een bron van verrijking. Ze draagt volgens Ramadan bij tot een reflectie over de plaats van spiritualiteit in gesekulariseerde gemeenschappen en over de egalitaire promotie van het religieuze en kulturele pluralisme. In brede termen zijn moslims de natuurlijke bondgenoten van al diegenen die de samenleving uitdagen met vragen over betekenis, etiek en sociale rechtvaardigheid.

Ramadan stelt dat de islamitische jurisprudentie of *Usul al fiqh* duidelijk maakt dat de islam de moslims toelaat om inzicht te verkrijgen in 'de intrinsieke mogelijkheden van de islam tot aanpassing aan ruimte en tijd'. Met andere woorden: moslims kunnen dankzij deze jurisprudentie hun geloofsbeleving accepteren en eigen maken aan wat binnen elke samenleving of kultuur leeft, zonder hierbij islamitische voorschriften te schenden. Verder becommentarieert Ramadan de 'veelomvattendheid' van de islam. Hij ziet de islam als een religie die gebaseerd is op één grote pijler: de Eenheid van God of *Tauhid*. Verder gelden enkele

islamitische levenswijze en stelt dat de leer van de koran duidelijk is: geloven is handelen. Daaruit volgt dat de islam een konsept en een levenswijze is. Het is dus meer dan een eenvoudige en strikt gekodificeerde verbintenis tussen de gelovige en God.

IMPLEMENTATIE

In zijn werken stelt Ramadan de diversiteit van interpretatie van de koranteksten en een implementatie van de *Ijtihad* of analogische mening centraal. Deze twee uitgangspunten kunnen bijdragen om de maatschappelijke en religieuze wetgeving die gebaseerd is op de koran (*Sharia*) aan te passen aan tijd en ruimte. De fundamenten van de *Sharia* zijn op zichzelf allesomvattend. Dit wil echter niet zeggen dat ze monolithisch zijn in de specifieke uitoefening of kulturele beleving ervan, aldus Ramadan.

Het lijkt geen twijfel dat Tariq Ramadan's studies zeer geëngageerd en wetenschappelijk zijn en dat veel van de kwesties die hij aanhaalt deel uitmaken van het lopende debat over de Europese moslimidentiteit. Probleem bij zo een theoretische structuur blijft echter dat de echte praktische kwesties dikwijls onbeantwoord zullen blijven door de hypothesen.

Erhan Kozulu

Bron: *To be a European muslim, Islamic Foundation, Leicester, 1999.*

Lezing door Tariq Ramadan

De multikulturele studentenvereniging Ex Oriente Lux organiseert in het kader van de lezingenreeks *Euro-Islam?* de lezing *To be a European muslim*. Spreker is professor Tariq Ramadan, een Zwitserse docent islamkunde en filosofie. Meer informatie over hem en de lezing vindt u elders op deze pagina's. De inleiding van de lezing wordt verzorgd door professor Emilio Platti (KU Leuven). Geïnteresseerden worden op donderdagavond 30 november om 20.30 uur verwacht in de Aula Zeger van Hee (College De Valk). De voertaal van de avond is Engels. De toegang is gratis.

(kb)

Voor meer informatie over de lezing en over Ex Oriente Lux kan je steeds mailen naar exorientelux@hotmail.com.

«De geladen stilte moet verbroken worden»

Fet gevoel, de kontekst, de uitdaging om een moslim in Europa te zijn. Het belang van dialectiek en wederzijds vertrouwen gekombineerd met zin voor burgerschap en politieke autonomie. Tariq Ramadan, progressief islamoloog, grijpt terug naar de essentie en de *grassroots* tijdens een gesprek over integratie.

Ramadan is geboren in Genève, en hoofdzakelijk aldaar opgeleid. Hij behaalde zijn licentiaatsdiploma met een verhandeling over Nietzsche. Daarna doktoreerde hij in de Franse literatuur en de arabistiek en islamologie. Op dit ogenblik doceert hij filosofie aan het Collège de Genève en islamkunde aan de Universiteit van Fribourg in Zwitserland. Binnen twee weken zal hij in Leuven een lezing geven over het onderwerp: "To be a European Muslim".

Veto: Wanneer u over integratie praat, onderscheidt u duidelijk drie verschillende generaties. Waar ligt het verschil?

Tariq Ramadan: «Bij integratie spreek ik niet zozeer over temporele breuklijnen, maar wel over wat het betekent om geïntegreerd te worden in een nieuwe omgeving. De eerste generatie moslims die uit Noord-Afrika kwam, onder andere Marokko, had duidelijk de idee om hier te komen werken en terug te gaan naar hun land van herkomst. Bij de tweede en derde generatie ligt de situatie volledig anders: zij denken erover om hier te blijven en spreken al over hun thuis hier. Ze zijn Belg of Europeaan, met een andere achtergrond weliswaar. Dat is duidelijk een andere manier om met de omgeving, die evengoed ook van hen is, om te gaan, zonder dat het om een nieuwe vorm van integratie gaat.»

Veto: Hoe verloopt de integratie?

Ramadan: «Volgens mij kent integratie hier vier verschillende niveaus. Het eerste is de sociale integratie, wat de moslimgemeenschap in Europa reeds bereikt heeft, *it's done*. Ook op cultureel niveau moeten we spreken van integratie. Wanneer je zegt "ik kom van Algerije en op cultureel vlak heb ik een Algerijnse, dus islamitische achtergrond", dan moet je er mee leren omgaan wat het wil zeggen om moslim te willen blijven. Tegelijkertijd mag je echter je moslim-identiteit niet verwarren met je culturele identiteit. Moslim blijven betekent in deze kontekst een moslim in Europa met een Europese cultuur. En dit tweede niveau is ongetwijfeld een zeer moeilijk niveau, omdat je op een *subtle way* met jezelf moet omgaan.»

«Het volgende niveau heeft te maken met het islamrecht, de *sharia*. Is het mogelijk voor een moslim om in een niet-islamitische omgeving te vertoeven? Hoe is de relatie van moslims ten opzichte van Europese wetgeving? Hier moet men gewoon consequent zeggen "we zijn thuis hier en dus moeten we ook maar leren omgaan met de wetgeving en rechtspraak van hier". Het vierde niveau is nogal subtiel en ook een langetermijnproject, namelijk een gevoelsmatige integratie, *l'intégration des intimités*. Je kan niet zeggen dat je in Europa woont terwijl je hart en je gevoel naar je land van herkomst uitgaan. Moslims moeten evengoed hun kinderen vertellen dat zij hier thuis zijn en dat ze hun toekomst ook hier willen opbouwen. Het is echt niet voldoende je sociaal, cultureel en intellectueel te integreren. Je gevoelens moeten volgen.»

GESLAAGD

Veto: Er bestaan nog verschillende andere fundamentele voor een geslaagde integratie, burgerschap bijvoorbeeld.

Ramadan: «Het is absoluut nodig dat moslims een visie hebben over hun toekomst in Europa. Die visie bestaat uit principes die we voor onszelf opstellen. Een van die principes is de akseptatie van een sociaal kontrakt met de maatschappij, wat betekent dat wij

burgers moeten zijn in de gemeenschap. Dat moeten we doen in de toekomst: een deel zijn van deze maatschappij en ook tonen dat we er deel van zijn. Het is gewoon een kwestie van het spel meespelen: besef

wijs zijn. Dat onderwijs moet een voorbeeld zijn van ons burgerschap door niet alleen de koran te onderwijzen maar evengoed de geschiedenis van Europa, psychologie, sociologie. Die onderwerpen maken allemaal

mensen te praten, kan je het wantrouwen van de bevolking en de overheid ten opzichte van de moslimgemeenschap wegnemen. Maar al te vaak denken ze dat elke moslim fundamentalist of fanatiek is. Met dat soort wantrouwen word je elke dag geconfronteerd, als je tenminste een beetje sociaal contact hebt. Daarom is het cruciaal dat we een nieuw soort relatie bewerkstelligen tussen beide partijen en dat we zo een wederzijds vertrouwen creëren. Want dat is momenteel een tekort in de Europese samenleving.»

«Dat wederzijds vertrouwen is volgens mij één van de grootste uitdagingen voor de nabije toekomst en het is geen opdracht voor de moslimgemeenschap alleen, maar voor alle betrokken partijen. Want je mag niet vergeten dat moslims vaak ook autochtonen wantrouwen. Dat wederzijdse wantrouwen leidt tot een geladen stilte die zo snel mogelijk verbroken moet worden: een taak die voor de leiders van beide gemeenschappen — moslims en autochtonen — is weggelegd. Zij moeten zorgen dat de dialoog er komt en zij zijn verantwoordelijk voor de uitkomst ervan. Ik probeer deze discussie te voeren op academisch niveau, maar de politieke leiders moeten teruggrijpen naar de *grassroots*.»

«Natuurlijk is het wel zo dat je je niet mag vergaloperen: vertrouwen winnen in een ander veronderstelt dat je geen problemen hebt met die persoon of gemeenschap. Daarvoor moet je eerst geen problemen hebben met jezelf als persoon en als lid van een gemeenschap.»

MIST

Veto: Niet iedereen is het eens met uw visies. Een van de grote kritieken is de manier waarop u met de islamteksten omspringt.

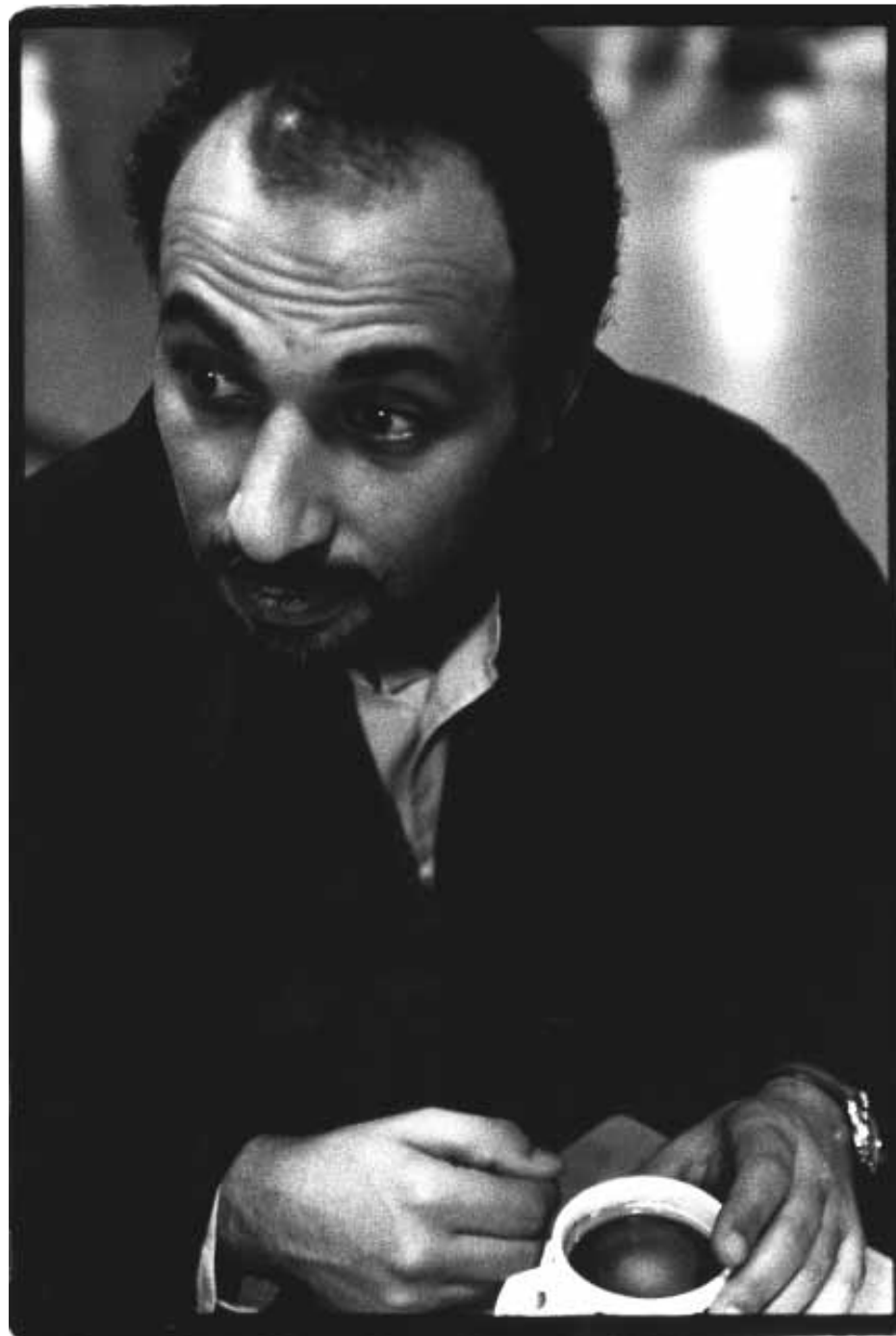
Ramadan: «Met die teksten kan je maar twee dingen doen: je moet als moslim de teksten kennen, en terzelfdertijd beseffen dat deze teksten in hun kontekst van tijd en ruimte moeten geplaatst worden. Bij elke tekst moet je de achterliggende principes, de ware bedoeling achterhalen — een reformistische manier om met teksten om te gaan. Zo zijn de meeste schriftgeleerden of Ulema het er mee eens dat het mogelijk is voor een moslim om in een niet-islamitische staat te leven. De vraag die rest is alleen: hoe leef je in een niet-islamitische staat? Verlies je je eigen identiteit? Of verkies je je eigenheid? Ik kies voor het laatste.»

«Ik weet wel dat de meeste moslims problemen hebben met mij: de progressieve moslims zijn tegen mij omdat ik nog vasthoud aan de teksten, die ik regelmatig siteer. Bij de conservatieve moslims heb ik het ook verkorven omdat ik teksten in hun kontekst zie en me niet vastklamp aan de letterlijke bewoordingen van een tekst. Zij zijn niet kwaad omdat ik de tekst siteer, maar wel om de manier waarop. De kontekst is alles: ga naar de doelstelling, los van de letter van de wet. Daar komt het voor mij op neer. *I'm caught in between*.»

Veto: Hoe kan de manier waarop u met de teksten omspringt bijdragen tot de integratie?

Ramadan: «Ik spring dialectisch om met de teksten: je hebt de kontekst nodig om de tekst te snappen en vice versa. En dat zal in de toekomst een grote weerslag hebben op de manier waarop moslims leven in Europa. Want voor ons is Europa een kontekstueel aspect, iets wat we niet zomaar naast ons neer kunnen leggen. Wanneer je op die manier teksten leest, moet je met Europa omgaan. Je kunt het niet langer negeren. Alles in Europa wat niet tegenstrijdig is met moslim-principes, is per definitie islamitisch. Als je dat kan zeggen, dan sta je al een stap dicht bij integreren in en accepteren van een andere maatschappij.»

Marie-Anne Dedeurwaerdere
Erhan Kozulu

(foto Pieter Van der Aa)

dat je deel bent van een maatschappij, ken er de geschiedenis van en weet met welke uitdagingen ze vandaag de dag geconfronteerd wordt. Voor de moslimburgers is dit zeker en vast de grootste uitdaging die ze moeten aangaan.»

«Ook een ander fundament is gericht op de toekomst. Bij de eerste generatie moslims in Europa was het van bij het begin duidelijk dat ze moesten betrouwen op hulp van buitenaf. Zo was er bijvoorbeeld geen geld om een moskee te bouwen en waren ze afhankelijk van geld dat hun vanuit het buitenland werd toegestopt. Dat is niet langer mogelijk. Vandaar dat het van groot belang is dat moslims streven naar autonomie en dat we deze autonomie ook bereiken, zowel politiek, financieel als intellectueel. Dat is zeer belangrijk om zelf Europese moslims te kunnen zijn, maar ook voor toekomstige generaties is het onontbeerlijk. Europa moet een plaats zijn waar moslims vrijuit kunnen spreken over de wereld en meer specifiek de islamitische wereld. We zijn tegen dictators, we zijn ook tegen totalitaire regimes.»

«Als uitvloeisel van dat burgerschap en die onafhankelijkheid moet er binnen de Europese kontekst ook islamitisch onder-

een deel uit van Europa: we moeten er mee leren omgaan.»

Veto: Ligt deze redenering niet moeilijker voor sommige strekkingen binnen de islam?

Ramadan: «We moeten durven toegeven dat er inderdaad verschillende strekkingen zijn in de moslimgemeenschap en zeker in België. Sommigen willen niet met anderen spreken omdat ze het gevoel hebben dat ze zich in een zwakke positie bevinden: ieder gesprek over burgerschap en integratie gaan ze systematisch uit de weg. Maar de overgrote meerderheid van de moslims in Europa en België willen echt een manier zoeken om samen te leven en te communiceren. Daarvoor mag je zeker niet vergeten de basis van de moslimgemeenschap aan te spreken en te raadplegen, daar liggen namelijk de wortels van onze samenleving, *they are the grassroots*. En je moet zoeken naar raakpunten op onder andere sociaal en cultureel vlak.»

Veto: Hoe geraak je het best bij de basis van een gemeenschap?

Ramadan: «In België lijkt me dat vrij eenvoudig te realiseren: het sociale bindweefsel hier leent zich ertoe. Er zijn hier zoveel islamitische organisaties en groeperingen, dat het geen enkel probleem vormt om de mensen te bereiken. Alleen door met die

«Alles in Europa wat niet tegenstrijdig is met moslim-principes, is per definitie islamitisch»

«Op een luipaardvel is er geen plaats voor twee sjefs»

It academiejaar is het departement geschiedenis aan de faculteit Letteren met iets nieuws begonnen. In de tweede kandidatuur moderne geschiedenis kunnen de studenten kiezen voor een seminarie "Nieuwe Tijd, Leven en dood in Zwart Afrika (16e, 18e eeuw)". De grote inspirator van dit seminarie is doktor Zana Aziza Etambala. Zijn roots liggen in Congo, maar Etambala is een man die thuis is in vele culturen. Een gesprek over de noodzakelijkheid van een college Afrikaanse geschiedenis.

Zana Aziza Etambala: «Ik ben uiteraard niet zomaar aan de KU Leuven verzeild geraakt. Ik ben in Congo geboren. Toen ik ongeveer negen jaar oud was heeft een West-Vlaams koppel mij geadopteerd. Mijn jeugdjaren heb ik doorgebracht in het dorp Zwevezele bij Wingene. Na mijn studies op het Sint-Jozefsinstituut en het Sint-Lembergscollege in Torhout ben ik aan de Kulak moderne geschiedenis gaan studeren. Mijn licenties heb ik dan in Leuven gedaan.»

«Na mijn universitaire studies ben ik nog twee jaar actief geweest als journalist bij *Wereldwijd* in Antwerpen om daarna voor drie jaar terug te gaan naar Congo. Het toeval heeft mij terug naar Leuven gebracht om een doktoraatsverhandeling te maken.»

GELUK

Veto: Heeft u als student ooit last gehad van racisme van uw medestudenten of het professorenkorps?

Etambala: «Eigenlijk niet. Ik verbleef toen al meer dan tien jaar in Vlaanderen en het racisme, dat er zeker ook wel was, had een andere dimensie dan nu. Problemen over migraties, azielzoekers en politieke vluchtelingen kwamen veel minder aan bod. Het is misschien mijn geluk geweest om in zo'n kontekst in Vlaanderen op te groeien, ik werd er niet voortdurend op gewezen een vreemdeling te zijn. Eigenlijk viel het mij pas op dat ik zwart was op het ogenblik dat ik aan de Kulak begon te studeren. Daar zag ik voor eerst andere zwarte studenten, voornamelijk Congolezen en Nigerianen. Het is daar dat ik mijn Afrikaanse roots herontdekt heb. Van echt racisme heb ik nooit last gehad, hoewel het natuurlijk altijd moeilijker is als je zwaar in de minderheid bent. De opvang in de Kulak was echter goed en de omgang met Vlaamse studiegenoten verliep zonder problemen.»

Veto: Stoorde het u dat er destijds geen college Afrikaanse geschiedenis werd gedoceerd?

Etambala: «Ik had toen absoluut niet de bedoeling om in het historische bedrijf mijn carrière te maken en dan zie je dat anders natuurlijk. Als student koos ik wel altijd voor onderwerpen die met Afrika te maken hadden. De meeste professoren hadden daar geen moeite mee. Een strijd beginnen voor een college Afrikaanse geschiedenis was overigens moeilijk: ik zat in een te grote minderheidspositie. Nu betreur ik soms wel dat ik dat niet gedaan heb. Ik ben wel met Afrikaanse geschiedenis bezig, maar heb daar geen opleiding of vorming voor gehad, noch inhoudelijk noch methodologisch. Pas na mijn studententijd ben ik de geschiedenis van Afrika als iets zeer belangrijks gaan beschouwen.»

Veto: Waarom vindt u een college Afrikaanse geschiedenis noodzakelijk?

Etambala: «Het is niet normaal dat de geschiedenis van een van de vijf werelden op deze universiteit niet aan bod komt. Dat is trouwens geen exclusief probleem van de KU Leuven, geen enkele Belgische universiteit biedt zo'n cursus aan. In Gent heb je natuurlijk de opleiding Afrikanistiek, maar deze spitst zich meer toe op cultuur en literatuur en niet op de zuivere geschiedenis. In Leuven is men zeer vroeg begonnen met antropologie. Daarin ligt een zeer sterk akcent op Afrika, maar ook weer in mindere mate op Afrikaanse geschiedenis. In Louvain-la-Neuve is Afrikaanse geschiedenis dan weer een bijvak.»

«Wat in dit land ontbreekt, is een centrum waar men op wetenschappelijke manier aan Afrikaanse geschiedschrijving doet. Persoonlijk vind ik het schandalig dat de Belgische schoolgaande jeugd en studenten niets wordt bijgebracht over de geschiedenis van een kontinent waarover men toch enorm veel hoort. Als er tegenwoordig één kontinent is waarover wordt gepraat, dan is het toch wel Afrika. In de eerste plaats omwille van de elkaar opvolgende crisissen, maar ook omwille van het verleden van Afrika. De meeste Europese landen, waaronder België, zijn koloniserende mogendheden geweest in Afrika. België heeft op een bepaald ogenblik een grote rol gespeeld in de Afrikaanse geschiedenis en toch wordt er in België weinig of geen aandacht geschonken aan die geschiedenis.»

Veto: Heeft u veel moeilijkheden ondervonden om Afrikaanse geschiedenis te introduceren op de KU Leuven?

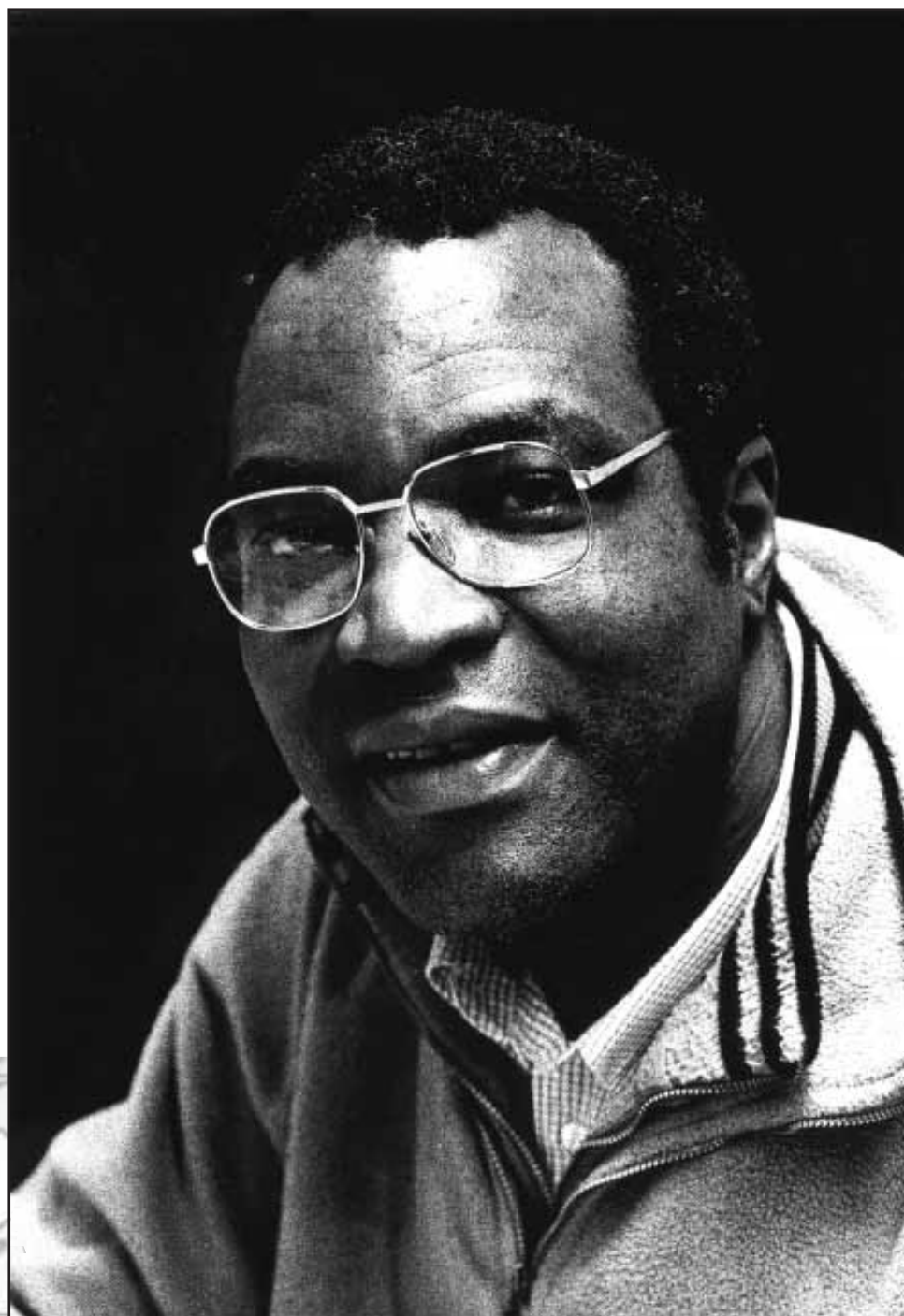
Etambala: «Nee, helemaal niet. De professoren aan het departement geschiedenis beschouwen het ontbreken van Afrikaanse geschiedenis ook wel als een gebrek. Het seminarie is het gevolg van een samenloop van omstandigheden. Ik loop hier nu al een aantal jaren rond en in die tijd ben ik vooral bezig geweest met Afrikaanse en Congolese geschiedenis. Na verloop van tijd begonnen de mensen zich er van bewust te worden dat er hier iemand rondliep die bezig was met Afrikaanse geschiedenis. Vervolgens hebben ze mij de mogelijkheid geboden om een seminarie te organiseren in verband met Afrika.»

Veto: Is het westen klaar voor een objectieve Afrikaanse geschiedenis?

Etambala: «Zo zou ik het niet stellen. Het westen moet een beetje loskomen van zichzelf. Traditioneel zijn Vlaamse historici veel met kerkgeschiedenis, Vlaamse geschiedenis en Belgische geschiedenis bezig. Toch groeit het besef dat er meer is dan Vlaanderen en België alleen en dat een ruimere kijk noodzakelijk is. Men gaat Afrika nu niet meer als iets eksotisch bekijken, maar als een kontinent dat zijn eigen geschiedenis heeft. Westerse historici staan voor de grote uitdaging om de Afrikaanse geschiedenis van binnen uit te bekijken en niet meer vanuit een eurocentrisch standpunt. Voor vele historici zal dit enige oefening vergen.»

Veto: Denkt u dat een college Afrikaanse geschiedenis kan bijdragen tot het oplossen van de problemen die het kontinent nu teisteren?

Etambala: «Daar ben ik van overtuigd. De problemen van Afrika, verleden en heden, worden nog steeds bekeken door een Europese bril en dan krijg je vaak de reactie: "Wij begrijpen daar niets van, dus wij doen

(foto Ellen Claes)

«Afrika en Europa moeten elkaar leren begrijpen en dat moet wederzijds zijn»

niets". Het zou goed zijn mocht er aan die houding iets veranderen. Het westen moet de Afrikaanse geschiedenis leren begrijpen: dat is volgens mij de enige mogelijkheid om te kunnen samenwerken in deze wereld die zich steeds maar verder globaliseert. Het is zeker in het belang van de Afrikanen maar zeker ook in het belang van Europa dat daar werk van gemaakt wordt. Europa moet Afrika leren begrijpen maar Afrika moet uiteraard ook Europa leren begrijpen. Ik wijs collega's historici uit Congo of Benin er steeds op hoe belangrijk het is dat zij zich bezig houden met westerse geschiedenis, om te weten hoe de westerlingen denken, om te weten hoe de westerlingen voelen, hoe zij hun eigen geschiedenis beleven. Die wisselwerking is zeer belangrijk, wij moeten elkaar leren begrijpen en dat moet wederzijds zijn. Het is volgens mij de enige manier om de problemen in Afrika op te lossen.»

beschouwen dit als liegen, maar in Ruanda en Burundi is datgene wat niet gezegd wordt veel belangrijker dan dat wel gezegd wordt. Een ander voorbeeld: de politiek. In Afrika is er een heel ander machtsconcept dan in Europa. Het wordt heel mooi samengevat in het spreekwoord: "Op een luipaardvel is er geen plaats voor twee sjefs". In Europa hebben we scheiding van machten, meerdere sjefs dus, maar zo werkt het nu eenmaal niet in Afrika op dit ogenblik. Een mooi voorbeeld hiervan is de tweestrijd tussen Kasavubu en Lumumba vlak na de Congolese onafhankelijkheid: er was gewoon geen plaats voor twee sjefs.»

KREATIE

Veto: Wat kan Europa leren van de Afrikaanse geschiedenis?

Etambala: «Ik denk dat Afrika Europa kan helpen om zichzelf een beetje te relativeren. Als een westerse historicus naar Afrika kijkt, doet hij dit vanuit een bepaald ego-centrisme, eurocentrisme en ook wel een beetje christocentrisme. Europeanen vinden zichzelf graag heel belangrijk, het toppunt van de creatie. Maar als men andere beschavingen van binnen uit gaat bekijken, dat zal men tot de konklusie komen dat niet alles wat ooit uit Europa gekomen is, goed is, en zo kan Europa leren zichzelf een beetje te relativeren.»

Kristof D'Exelle

Verhalen van isolatie en wanhoop

Onder het motto 'Geen muziek in het Stuc?' biedt het Stuc de liefhebber van alternatieve muziek dit najaar een uitgelezen selectie concerten van meestal minder bekende, maar kwalitatief hoogstaande muzikanten. Een van de hoogtepunten wordt wellicht het optreden van de Amerikaanse band Modest Mouse.

Modest Mouse is momenteel bezig aan een Europese toernee naar aanleiding van de release van hun derde album, *The Moon and Antarctica*. Met deze nieuwe langspeler overtreft Modest Mouse alle verwachtingen. Een traditionele rockbezetting met drums, gitaar en bas wordt aangevuld met experimenten allerhande. Onder meer koebellen en banjo's maken het verschil. De obligate vergelijkingen plaatsen Modest Mouse in het goede gezelschap van groepen als Built To Spill, Fugazi en Mercury Rev.

Modest Mouse, een indie-rockband afkomstig uit de buurt van Seattle, verraste onlangs vriend en vijand door een contract te tekenen bij het label Epic Records, waar ook grootheden als Pearl Jam en Rage Against The Machine onderdak hebben gevonden. Ondanks de financiële zekerheid, het vooruitzicht op nationale *airplay* en aandacht in de pers, relativeren de leden van de band de impact van de beslissing om over te stappen naar een groot platenlabel. De enige reden waarom Modest Mouse met Epic in zee ging, was dat de groep nu over meer middelen beschikt om platen te kunnen maken. In Europa wordt *The Moon and Antarctica* trouwens verdeeld door Matador Europe.

Hoewel de groepsleden allen nog prille twintigers zijn, bestaat de groep al sinds 1992,

net op het ogenblik dat de grunge in Seattle haar hoogtepunt bereikte. In 1996 nam het debuut van Modest Mouse, *This Is A Long Drive For Someone With Nothing To Think About*, de luisteraar mee op een trip langs de Amerikaanse snelwegen tot ze met de opvolger *Lonesome Crowded West* (1997) de *strip malls* en lege parkeerterreinen van de spooksteden bereikten. Aan de vooravond van een nieuw millennium hebben zanger/ gitarist Isaac Brock, bassist Eric Judy en drummer Jeremiah Green hun stafkaarten echter opgeborgen en zich gericht naar de sterren om de richting van hun geografische obsessie te bepalen. De sterren hebben geantwoord met het briljante *The Moon and Antarctica*. Het album vertelt verhalen van isolatie, wanhoop en de zoektocht naar de oorsprong, aard en bedoeling van het lot. De koele teksten van Brock, een soort verstikte en verwrongen poëzie, worden vertaald in wankele en hoekige songstructuren.

Brock zegt dat hij met het nieuwe album een echt donker landschap wilde creëren, zowel muzikaal als lirisch. Zijn liedjes hebben een open einde zodat elke luisteraar ze op zijn eigen situatie kan toepassen. Brock is alleszins de stem voor een generatie van vervreemde zielen, in de war gebracht en bedreigd door de vreemde wereld die rond hen kolkt. "Everything that keeps me together is falling apart" zijn de eerste woorden die hij zingt op de openingstrack van het album, en daarmee begint een zestig minuten durend, vijftien songs lang traktaat over isolatie, ontheemding en een schijnbaar bodemloze spirituele leegte. De songs zijn als ballonnen die langzaam met lucht gevuld worden om dan uiteen te spatten met een demotiverende abruptheid. In het snelle 'What People Are Made Of, en

het funky 'Tiny Cities Made Of Ashes' bewijzen Judy en Green dat ze een dynamische ritmesektie vormen. Hoewel Brock als zanger zeker zijn beperkingen heeft, drijven zijn songs op de emotie.

De invloed van de religie op de moderne maatschappij is een van de onderwerpen waar Brock als agnosticus het zwaarst mee in de knoop ligt. Niet alleen stelt hij het bestaan van God in vraag, in *The Moon and Antarctica* schetst hij hem als een karakter met verdachte motieven. In 'I Came As A

Rat' zingt hij bijvoorbeeld: "God dies too, but not before he'll stick it to you".

Tijl Vereenooghe

Modest Mouse speelt op donderdag 23 november om 20.30 uur in de Stuczaal, Van Evenstraat 2D. Het voorprogramma wordt verzorgd door de Amerikaanse band Love as Laughter. Info en reservatie op het nummer 016/20.81.33 of op de website van 't Stuc: www.stuc.kuleuven.ac.be.

FILM: FACE/OFF VAN JOHN WOO

De twee gezichten van John Woo

belandt in de gevangenis. Het lijkt een clichématig einde van een romantische film: de "slechterik" werd afgemaakt en de "goede" held herenigt zich met zijn gezin in heuse omhelzingen met betraande ogen.

Er is echter een probleem. De tijd tikt om een gigantische bom van de hand van Pollux te vinden. Pollux en Castor zijn de enigen die weten waar deze verborgen ligt. Het sublieme idee ontstaat om via de meest ongeloofwaardige plastische chirurgie Sean het gezicht van Castor te geven en hem in de gevangenis te plaatsen waar Pollux hopelijk zal verraden waar de bom ligt. Sean verlaat zijn ontevreden vrouw, gespeeld door

Joan Allen, en zijn rebellerende puberdochter (Dominique Swain) voor deze "speciale missie" waar zelfs zijn eigen gezin geen weet van heeft. Wanneer Sean-als-Castor aankomt in de gevangenis, ontwaakt de gezichtsloze Castor uit zijn koma en verplicht de chirurg hem het gezicht van Sean te geven, waarna hij alle mensen doodt die van de "gezichts-wisselingen" afweten.

Geldberen en topacteurs Nicholas Cage en John Travolta worden vanaf nu niet enkel in het verhaal van gezicht verwisseld, maar zorgen bovenal voor de nodige hilariteit wanneer ze elkaars manieren in hun akteerspel opnemen. Beide zijn ze goed én slecht.

De naam John Woo zegt al genoeg: subliem choreografeerde actiescènes, gebroken helden, onwaarschijnlijke spijttechnologieën, goed en kwaad volledig met elkaar verweven en een compleet 'over the top' encenering. Daarbovenop ga je als toeschouwer vlot mee in het allicht voorspelbare verhaal. Een waar beeldgenot!

Een kerkje aan de kust, witte duiven fladderen doorheen de heilige plaats, even later zullen de kogels er zich een weg banen. We zien agent Sean Archer (John Travolta), een "held", of eerder de andere "held", de terrorist Castor Troy (Nicholas Cage), met het gezicht van Sean Archer. Of nog anders: het Hollywoodkoon Travolta, de manieren van Cage imiterend, zegt op een doorgedreven ironische toon: "Is het niet heilig? De eeuwige strijd tussen goed en kwaad?" Op zo'n momenten drijft John Woo de hele film volledig op de spits en dit op een absoluut transparante manier.

Sean Archer heeft een obsessie. Reeds jarenlang wordt hij erdoor achtervolgd, ten koste van zijn gezin. Het beeld dat zijn hoofd tormenteert, is dat van terrorist Castor Troy die Sean's zoonje per ongeluk neerschiet in plaats van Sean zelf. Zes jaar later krijgt Sean de kans tot een confrontatie met zijn vijand. Castor raakt in koma en zijn geniale nederige broer, Pollux (Alessandro Nivola),

Het wordt een strijd tussen twee verscheurde mensen die meer gemeenschappelijk hebben dan wat eenieder vermoedde. Spiegelbeelden worden ondraaglijk. Spiegels worden stukgeschoten. Ze komen lijnrecht tegenover elkaar te staan met een dubbele spiegel die hen scheidt. Soms willen ze uit elkaars gezicht en leven barsten, soms krijgt het iets genotzuchtig. Castor-als-Sean wordt op een bepaald moment ook even de sympathieke held die de verbitterde Sean nooit had kunnen waarmaken.

Volgens John Woo is er geen goed of kwaad en hij drijft deze gedachte op de spits. De actiescènes zijn van een hoogstaand balletniveau. De opeenvolging ervan van een waar genot. De vrouwen die in deze film bewegen, fungeren als de reflectieve pijlers voor beide 'helden'. Ze vormen scharnierpunten voor het reilen en zeilen van Sean en Castor. Voor de uiterst voorspelbare afloop van het verhaal hoef je niet te gaan kijken. Wel voor John Woo 's spel van beeld en actie met de nodige dosis humor en spanning.

Anne Dekerk

Face/Off, een film van John Woo, is te zien op 20/11 en 21/11, om 22.30uur in de Stuczaal.

Veto
 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 27
Nummer 10
20 november 2000

Ver. uitg.: Loes Geuens
Hoofdredactie: Marie-Anne Dedeurwaerdere
Redaktiesekretaris: Loes Geuens

Doka: Ellen Claes, Jeroen Op de Beeck, Pieter Van der Aa

Medewerkers: Katelijne Beerten, Anne Dekerk, Filip Dekeukeleere, Kristof D'Exelle, Pieter d'Hoine, Chloé Heerman, Filip Hermans, Erhan Kozulu, Els Silvrants, Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenooghe

Layout en vormgeving: Katelijne Beerten, Chloé Heerman, Pieter d'Hoine, Loes Geuens, Willy Leung, Steven Van den Eede, Pieter Van der Aa, Steven Van Dessel, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste, Veerle Vanvoorden, Tijn Vereenooghe

Dtp: Willy Leung, Steven Van Dessel, Heidi Van Hout

Spelling: Katelijne Beerten, Kristof D'Exelle, Loes Geuens

Eindredactie: Loes Geuens
Assistentie-eindredactie: Katelijne Beerten, Kristof D'Exelle

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Kempenland (Herentals)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
 Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
 iedere vrijdagnamiddag om 16.00 u

RECLAME ACCO - FILM GEBRUIKEN VAN 6/11, VETO 8 (REEDS BIJ JULLIE)

VORIGE OPGAVE

T	R	O	O	S	T	B	U	K	S
R	E	B	E	L	H	O	T	E	L
E	G	N	O	B	E	L	L	A	
M	E	S	P	E	K	S	T	A	
A	N	N	E	I	A	L	F		
T	O	L	L	E	N	A	A	R	
F	E	S	R	K	N	U	S		
E	I	S	R	E	M	G	I	T	
E	R	B	E	N	U	L	K	A	
K	A	R	E	L	T	O	R	E	N
S	N	E	U	Y	S	B	E	R	G

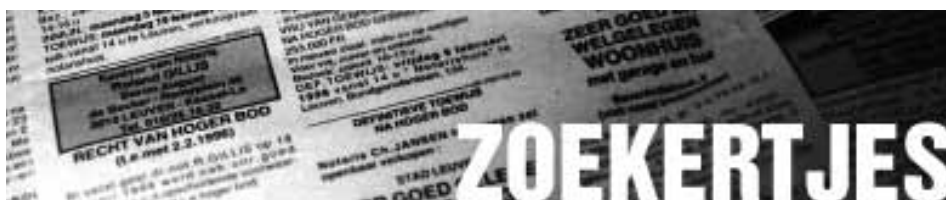
KRUISWOORDRAADSEL

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Horizontaal — 1 Speels — Roofdier 2 Onmiskenaar — Uithangteken voor drogisterijen 3 Slede — Bergketen — Bevel 4 Baardje — Vaartuig — Moe, zat 5 Toeval, kans — Plaats 6 Teken van eerbied 7 Laag vast vet — Stel van bijbehorende zaken 8 Knook — Hoeveelheid — Zwart zoogdier 9 Maanstand — Grondvlak — Dwarsmast 10 Noord-Franse stad — Voertuig 11 Boze geest — Ovaal.

Vertikaal — 1 Steekvlieg — Gevaarlijke stof 2 Deel van het jaar — Kaartspel 3 Muzieknoot — Behaagziek — Muzieknoot 4 Brandgang — Gebrand op — Danspartij 5 Vulkaan — Griekse bosgod 6 Kat 7 Dwaas, nar — Vrucht 8 Dierlijk produkt — Gewicht — Plaag, jen 9 Voorzetsel — Grondgebied — Japans bordspel 10 Krijgsmacht — Schaakstuk 11 Bedrog — Staat.

Door Filip De Keukeleere

✓ Voor alle fans van Da Extravaganza Alternativa Days u kan onze website bezoeken gratis en voor niks: "http://drop.to/moos".
 ✓ Er wordt geklaagd over de zoekertjes, daarom is X terug.
 ✓ Postbode Moos levert vanaf nu in heel Leuven. U kan hem bereiken via e-mail: postbodemoos@hotmail.com.
 ✓ De NSV dacht vorige week is heel Leuven vol te hangen met hun Nationaal-Socialistische Affiches ter ere van één van hun zuiplapactiviteiten, maar gelukkig was er nog X en postbode Moos, zodat deze NSV-affiches nog geen twee minuten de kampussen van pol & soc, l & w en psychologie vervuild hebben.

✓ Veto zoekt overigens nog getuigen van de roof van de Veto's door de NSV'ers. Spreek op het gekende adres en u verdient een plaatsje in de hemel.
 ✓ Wie wil er naar Berlijn en dit voor de belachelijke lage prijs van 4500 fr.(heen en terug): e-mail: katarinaputin@hotmail.com.
 ✓ Jelle hoe zit het met uw gitaarlessen.
 ✓ Volksradiomoos binnenkort weer legaal te beluisteren op 106 FM.
 ✓ X president van Amerika?
 ✓ Lieveke, nog drie weken geduld. Mosj.
 ✓ Blaxploitation in AV 01.12 op 28 november en dit vanaf 20u.
 ✓ Aktie tegen Tobback bij het samenkomen van de nieuw verkozen gemeenteraad in januari.
 ✓ Dirk bedankt Musicologica. Er zal dan ook een vat van eigenaar veranderen.
 ✓ Gezocht: iemand die Björn attachments kan leren maken.
 ✓ Helleuw, anita! Mijn oprechte ekskuses omdat ik de laatste tijd zo weinig aandacht aan jou besteed heb, maar let op: wanneer je het het minst verwacht, zal ik toeslaan met die kus waar je al zo lang op gewacht hebt!

Voor nu zal je je moeten tevreden stellen met enkele aaitjes.liefs, Astrid.
 ✓ De vraag is of wij daar wel op kunnen wachten.
 ✓ Een groot probleem teistert de veto-eindredactie: hoe moet je chocochino spellen volgens Geerts?
 ✓ SJOKOCHINOOOOOOOOO, even schudden voor de smaak.
 ✓ De juiste oplossing wordt via mail verwacht op veto@veto.student.kuleuven.ac.be.
 ✓ Zoekertjes zijn ook steeds welkom op het bovenstaande adres.
 ✓ Dag pa, groetjes van Chloë.
 ✓ Kringraadvrijgestelden zijn tettenhekken.
 ✓ Dankuwel Steven voor de html-uitleg.
 ✓ Kringraad moet meer activiteiten organiseren, anders krijgen wij de zoekertjes niet gevuld.
 ✓ SJOKOSJINO
 ✓ Wanneer is het frietjestijd? Ik begin last te hebben van een knorrende maag.
 ✓ Steven, hoe moet ik zo een vliegend v-teken maken?

www.fokke.nl

JO MEUWISSEN
 Alle verhuur
 Video-, klank- en lichtmateriaal
 Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
 met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)
 016/201.301

(advertentie)

MAANDAG

19.45 u **ONTSPANNING** Relaxatie: dé ontspanningsactiviteit van de Zomer6daagse 2000, in op het Hooverplein, org. &of.
 20.00 u **FILM** Artef@ct/Grand Cru: 'Face/Off' van John Woo, John Travolta en Nicolas Cage jagen op elkaar en verwisselen van gezicht onder het motto: 'In order to catch him, he must become him', Engels, Nederlands ondertiteld, in Stuczaal, toeg. 100/120/150/175, org. Stuc.
 20.00 u **MUZIEK** Oorgetuigen: Serge Simonart, org. Kultuurraad.
 22.30 u **FILM** New Harvest: 'L'Humanité' van Bruno Dumont, een onderzoek naar menselijk lijden, naar compassie en een portret van een man die de wereld niet kan vatten, Frans, Nederlands ondertiteld, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

DINSDAG

19.00 u **ETEN** vegetarische biologische volkskeuken, in Themahuis Inamo (Halfmaartstraat 13), toeg. gratis, org. Inamo
 20.00 u **FILM** New Harvest: 'L'Humanité' van Bruno Dumont, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 20.15 u **KONSERT** Cellist Pieter Wispelwey brengt Bach, in Grote Aula, toeg. 450, org. Musica Antiqua 016/257099.
 20.30 u **DANS** 'Chorée' van en door Johanne Saunier, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** Artef@ct/Grand Cru: 'Face/Off' van John Woo, in Stuczaal, toeg. 100/120/150/175, org. Stuc.

WOENSDAG

13.00 u **DANS** 'Chorée' van en door Johanne Saunier, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** De Karamazovs van Dostojewski, door Blauw Vier, in Schouwburg, toeg. 350, org. CC Leuven.
 21.00 u **FILM** 'Hair', in Themahuis Inamo (Halfmaartstraat 13), toeg. gratis, org. Inamo

DONDERDAG

20.00 u **VORMING** Coming-out-avond, in U.P, Jan Stasstraat 2, org. Driekant.
 20.00 u **DEBAT** 'Nationalisme en de linkerzijde: een moeilijke verhouding?' met prof. Ludo Abicht (filosoof, vz. Masereelfonds), Willy Kuypers (burgemeester Herent, VU), Vincent Scheltiens (ex-hoofdredacteur Rood, SAP), Thierry Laenen (internationalist,

anarchistische stroming), in Kleine Aula (lokaal 00.15), Maria Theresia College, St-Michielsstraat, Leuven. , toeg. gratis, org. Socialistische Jonge Wacht (SJW).
 20.00 u **TEATER** Eva, Hitlers lief door theater Malpertuis, in Wagehuys, toeg. 450, org. CC Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Kurt Bikkembergs: oratorium "Apokalyps" met Dina Grossberger, Jan Caals, Zeger Vandersteene en Lieven Termont. Inleiding door Bikkembergs om 19.15u, in Lemmensinstituut, Herestraat 53, toeg. 500/400/300, org. Lemmens.
 20.00 u **KONSERT** Willem Vermandere en

Alfa

• 20/11 om 14.00 u: Amerikafeestweek: panenkoeken, in Praatkamer Fakbar Letteren. • 20/11 om 20.00 u: Amerikafeestweek: gratis films: 'Stigamata' en 'Legends of the Fall', in MSI 02.28. • 20/11 om 20.00 u: Amerika-thema-avond (verkleed), in Fak Letteren. • 21/11 om 21.00 u: Letterenfuif, in Lido. • 22/11 om 20.00 u: Kantus, in Pavlov. • 23/11 om 20.00 u: Film: 2001 A Space Odessey, in MSI. • 23/11 om 20.00 u: Cocktail- en jeneveravond (verkleed in kader van Amerikafeestweek), in Fak Letteren.

Chemika

• 20/11 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.

Cluster

• 23/11 Wereldkreatie Apokalyps, in Lemmensinstituut. • 23/11 Duvel-avond, in Commerce. • 24/11 Wereldkreatie Apokalyps, in Lemmensinstituut. • 26/11 Fuif, in Commerce. • 26/11 om 20.00 u: Film, in Lemmensinstituut.

Ekonomika

• 20/11 om 22.00 u: Schuimparty met bekendmaking artiesten Smartlappenfestival, in Lido. • 21/11 om 22.00 u: Cocktailavond, in Dulci. • 23/11 om 22.00 u: Time-Tunnel met optreden van de Paranoiacs, in De Waalberg.

Eoos

• 20/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in perma Eoos (boven Fakbar Letteren), toeg. gratis. • 21/11 om 20.00 u:

groep, in PDS, org. Student Aid 016/324581.
 20.30 u **MUZIEK** Modest Mouse en Love as laughter, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

VRIJDAG

20.00 u **TEATER** Eva, Hitlers lief door theater Malpertuis, in Wagehuys, toeg. 450, org. CC Leuven.
 20.00 u **TEATER** Toneel Vier speelt De Geschiedenis van een Paard, in Schouwburg, org. Leuvens amateurtoneel en CC Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Il magico della musica. Operakonsert door Vlaams Radio Koor en

diavoorstelling door Prof. A. Berlejung over nieuwe opgravingen in Libanon., in MSI 00.20, toeg. gratis. • 22/11 om 20.00 u: Muziekkwis, in de Toewip.

Klio

• 20/11 Tapavond, in Fakbar Letteren.

LBK

• 22/11 Cocktailavond, in Gnorgl.

LLK

• 21/11 om 20.00 u: Kantus, in Zaal Monella (Doc's Bar).

Medica

• 21/11 om 22.00 u: Nacht van de Bitterbal, in Doc's Bar. • 23/11 om 22.00 u: Medica TD numero duo, in Lido.

Politika

• 22/11 om 21.00 u: Nederlandstalige Avond, in Politika kafee.

Psychologische Kring

• 21/11 Kantus, in Pavlov. • 21/11 Poëzie op kot, in Temahuis Inamo.

VRG

• 22/11 om 22.00 u: Fight of the Night (ism Industria), in Lido en Samambaia.

VTK

• 22/11 Travestietenavond, in 't Elixir.

Orkest o.l.v. Pier G. Morandi met werk van Donizetti, Bellini en Rossini, in Predikherenkerk, toeg. 600/400/300, org. CC Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Kurt Bikkembergs: oratorium "Apokalyps" met Dina Grossberger, Jan Caals, Zeger Vandersteene en Lieven Termont. Inleiding door Bikkembergs om 19.15u, in Lemmensinstituut, Herestraat 53, toeg. 500/400/300, org. Lemmens.

ZATERDAG

13.00 u **SAMENKOMST** Min 19-activiteit, in station Leuven, samenkomst aan loket I, org. &of.
 20.00 u **TEATER** Toneel Vier speelt De Geschiedenis van een Paard, in Schouwburg, org. Leuvens amateurtoneel en CC Leuven.
 20.00 u **KONSERT** Koor Die Kele, negen eeuwen a capella koormuziek, religieus en profaan, in Grote Aula, toeg. 250/200, org. Kristin De Maesschalk 016/488733.

ZONDAG

20.00 u **TEATER** Toneel Vier speelt De Geschiedenis van een Paard, in Schouwburg, org. Leuvens amateurtoneel en CC Leuven.
 22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

10.00 u **GESPREK** Het Oslo-proces en het recht op terugkeer voor de Palestijnse vluchtelingen, gesprek met Hussain Abu Nameh, in CC Oratoriënhof, org. Masereelfonds Leuven i.s.m. Vlaams Palestina Komitee, Oxfam Solidariteit, 11.11.11, Oxfam Wereldwinkels, Christelijk Overleg Palestijnen, CODIP en Leuvense Derdewereldraad.
 19.45 u **VORMING** Vrijsschool, in op het Hooverplein, org. &of.
 19.45 u **VORMING** Lust & liefde, activiteit rond veilig vrijen in een relatie, in op het Hooverplein, org. &of.
 19.45 u **VORMING** Glijsschool (girls only), in op het Hooverplein, org. &of-meisjes.
 20.00 u **FILM** Artef@ct/Grand Cru: 'Star Wars I: The Phantom Menace' van George Lucas, in een universum vol weirdo's vechten twee jedi's voor het goede doel (en natuurlijk ook voor een bloedmooie koningin), Engels, Nederlands ondertiteld, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** New Harvest: 'Juha' van Aki Kaurismäki, onvervals melodrama over de tragische ondergang van het weeskind Marja, Fins, Nederlands ondertiteld, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

Steamboat Willy in cyberspace

Voor de zesde keer vindt het Leuven kortfilmfestival plaats. In tegenstelling tot de vorige jaren zijn er geen projecties: alle films worden virtueel vertoond. *Leuven Kort* wil de Vlaamse kortfilms promoten, de vertoningskansen bevorderen en het genre uit de anonimiteit halen.

Kortfilms. Noodgedwongen maakten de eerste sineasten aan het einde van de negentiende eeuw filmpjes van minder dan tien minuten. De reden was al even prozaïsch als praktisch: de pellicule voor de toenmalige projectoren klopte af op een tienminutengrens. De filmjournalaars tot aan de tweede wereldoorlog waren eigenlijk ook kortfilms. Video bestond simpelweg niet, John Loggie Baird sleutelde nog volop aan zijn eerste televisie. In 1928 verbaasde Walt Disney de wereld met een muis. In *Steamboat Willy*, een filmpje van — hoe raadt u het — tien minuten, had Mickey Mouse een rebels karakter. De muis veranderde al snel in een konformistische burger — euh — muis.

ONDERMAATS

Tijdens de tweede wereldoorlog lag de filmproductie nagenoeg plat. Al bleven de Duitsers ons tijdens de bezetting bestoken met fijne kortfilmpjes als "Hoe word ik een goed burger?". Mensen die het hebben meegemaakt zingen in alle toonaarden dat de filmkwaliteit destijds ondermaats was. Na de tweede wereldoorlog verhuisde het epicentrum van de filmtheorieën naar Frankrijk. Frankrijk omhelsde Fritz Lang als de verloren zoon, lang voordat de Duitse expressivistische regisseur naar Amerika trok. Na 1945 vond Frankrijk gek genoeg de *Film Noir* uit: filmische adaptaties van *hardboiled* detektivieromans die in Amerika totaal geen succes kenden, vonden hun tweede adem in Frankrijk. Belangrijker, en nu keren we als een boemerang op masterkursus terug naar onze clou: het gezaghebbende tijdschrift *Les cahiers du Cinema* pendte een stomende apalogie neer voor het herinvoeren van de kortfilm. Decennia later zou Stephen King een kortfilm vergelijken met een kus in de nacht van een onbekende, een roman was eerder een langdurige liefdesrelatie met een minna(a)r(es).

HIP

Meestal is het maken van een kortfilm de eerste stap voor sineasten, wegens financiële redenen. De vzw Kort tracht een nieuwe voedingsbodem te bieden voor de Vlaamse kortfilm. Voor de zesde editie van "Leuven Kort" kozen de organisatoren voor een niet evident, *hip* medium. In deze dagen der virtuele snelweg kan u ook vanuit uw knusse studentenkamer of buro'tje het festival meepikken — indien u over de nodige computerapparatuur beschikt natuurlijk. Deze keer dus geen zaalvertoningen van de kortfilms, maar je kan de films online bekijken via de website. De jury die deze films zal beoordelen zijn het surferspu-

bliek en een professionele jury bestaande uit Dominique Deruddere, Barbara Sarafian, Ruben Nollet, Freddy Sartor, Bie Boeykens en Stany Crets, respectievelijk een gevestigd filmregisseur, een actrice die doorbrak in Mark Uytterhoeven's *Alles kan beter*, een filmrecensent, een bekende Vlaming, een jonge sineaste en Raf, het *enfant terrible* uit VTM's *Raf en Ronnyshow*. Op 15 december sluit het hele festival af met een "Leuvenkort- fuif". Daar zal Adriaan Van den Hoof u met zijn 'nen tango alstublieft' — herinner u *Man bijt Hond* — "Disco-bar Galaxy" de beentjes gezwind laten strekken. Uiteraard op muziek van Johnny Logan's *Hold me now*.

EKSUBERANT

Na de reeks "Korte Animatiefilms" en "Videoclips", worden deze week de zeven geselecteerde "Korte Fiktie Films" op het web gelanceerd. De meest opvallende film hierin is *Destroy All Planets* van Toon Aerts. Toon Aerts is laatstejaarstudent op Sint-Lukas, Brussel. Hij studeert er Eksperimentele Film. *Destroy All Planets* is zijn eindwerk van verleden jaar. Het heeft iets van een B-kultfilm met een eksuberant tintje. Een film waarin verschillende technieken radikaal worden afgewisseld. Zo verwijst hij naar de jaren '50 en '60, de hoogjaren van de science fiction, vermengt hij dit met de technologische hoogstandjes van de 3D-computeranimatie, gebruikt hij Super 8 voor de zwart-wit gedeelten, video voor andere fragmenten enzovoort.

Het wezen ontdekt een wereldvreemde freak die in een gigantisch huis leeft met zijn worm

Zo refereren de zwart-wit-gedeelten bijvoorbeeld aan het begin van de sinema: expressivistische scènes waarbij hij ook speelde met het aantal frames per minuut. De muziek is speciaal gekomponeed voor de film door Greg Remy en Michaël Hasson. De film verhaalt over een buitenaards wezen dat in onze hoofdstad landt om het menselijk wezen te bestuderen. Het wezen ontdekt een wereldvreemde freak die in een gigantisch huis leeft met zijn worm. Het is een absolute no-budgetfilm die een schamele twaalfduizend frank kostte. Toch oogt *Destroy all planets* hilarisch grappig. Jean Cocteau meets David Cronenberg. Of iets van die aard.

KONTAKTADVERTENTIES

Aerts bewijst in elk geval over het talent te beschikken om met weinig financiële middelen een summum aan creativiteit uit te spitten. Daarbij kon hij rekenen op een heel aantal vrienden. Zo zijn ook de acteurs Frank Thoelen en

Jethro Volders geen professionelen. Doch het karikaturaal en houderig akteren past er wel bij. "Het is ook een reactie tegen het hoge arty-farty gehalte van bepaalde films", aldus Toon Aerts.

Twee films uit de competitie "Korte Fiktie Films" vertellen het verhaal van een man en een vrouw die verliefd worden. De eerste, *Billet-Doux*, met Lucas Van den Eynde en An Miller, behandelt de initiële verliefdheid tussen twee personen. Wim Bonte verwijst in zijn *M. zkt. Vr.* naar het fenomeen van de kontaktadvertenties. Niet alle films in de competitie doen wat met de liefde of verliefdheid. In *Inasmuch* van danser en choreograaf Wim Vandekeybus, met onder andere Stan-acteur Damiaan De Schrijver en singer-songwriter Jef Mercelis, wacht een aantal personages op hun geboorte en overlijden. Deze kortfilm refereert eveneens aan de dansvoorstelling *Inasmuch life is Borrowed*, die begin volgend jaar overigens in Leuven te bewonderen valt.

JEUGDDROOM

Fade out van Melanie Daems gaat over Romy, een jonge, veelbelovende filmregisseuse die na een kortfilm gedraaid te hebben de kans krijgt om haar jeugddroom waar te maken: een langspeelfilm maken. Ze krijgt echter te horen dat ze door een erfelijke ziekte blind zal worden. Lieven Van Baele brengt in zijn kortfilm *The Thread* een motorrijder in beeld die een onoverschrijdbare lijn trekt doorheen de woestijn. Ten slotte is er nog *Een lift* van Hendrik Moonen, waar een jonge man door te liften in de auto belandt van een suïcidale femme fatale.

Niet het volledige festival gaat echter virtueel. Tijdens "Leuven Kort Special" kan je drie Belgische en wereldpremières van Vlaamse televisiefilms in de Stuczaal bekijken. Zij vloeiden voort uit een samenwerking tussen vzw Kort en het Lolamoviola-project van de Nederlandse omroep VPRO. Men probeert met deze projecten jonge en beloftevolle sineasten een kans te geven om een televisiefilm te maken. De drie films zijn *Penalty* van Peter Van Hees, met Peter Van den Begin, Nele Bauwens, Adriaan Van den Hoof en Robbie Cleiren, *Pony Palace* van Bie Boeykens en *Nicolas* van Erik Lamens. In 2001 gaat het kortfilmfestival internationaal.

**Anne Dekerk
Filip Hermans**

Je kan de films online bekijken op: www.kortfilmfestival.com. Je stem uitbrengen kan tot en met 15 december op de website. Op 16 december worden de prijzen uitgereikt. Vanaf 18 december schittert een volledig tekst- en beeldverslag op de website. De films kan je online bekijken tot en met 31 januari 2001. "Leuven Kort Special" kan je bijwonen op 15 en 16 december in de Stuczaal, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven. Tickets op 016/20 81 33. Na de vertoning van 15 december is er nog een fuif in de Stuczaal.

